Tidskrift för SCHACK 3

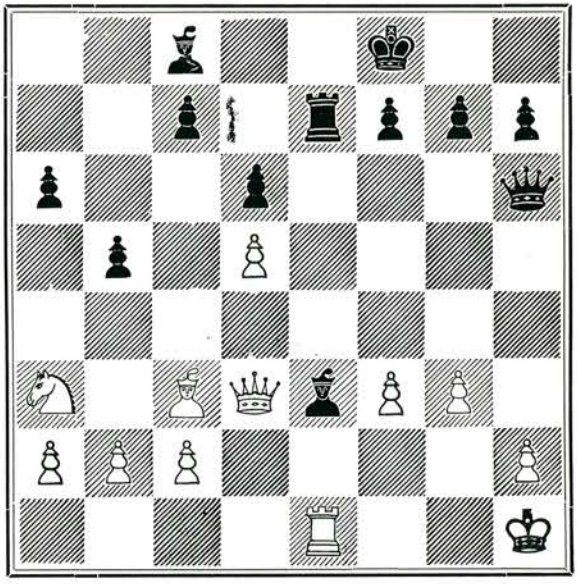
Årgång 73 • **Mars** • **1967**

Sveriges Schackförbund
50 år 1917 - 1967

Läs om de senaste storturneringarna

• • • • • •

D. Andric berättar och analyserar

Hur fortsatte svart angreppet?

I Sverige
2:50
inkl. oms.

I detta nummer: Inbjudan till sommarens kongress i Stockholm

Tidskrift för SCHACK

Officiellt organ för Sveriges Schackförbund
Box 7123, Göteborg 7. Postgiro 60 46 34

Tidskriftskommitté:
Ansvarig utgivare Fil. dr Eric Uhlin, tel. 0303/102 51
Ekonomichef Arne Berggren, tel. 031/14 64 54
Redaktion Bertil Gedda, tel. 031/53 81 04
Ägare Sveriges Schackförbund
Prenumerationspris inom Europa Kr. 23:—, utom Europa $ 5:—
Lösnummerpris i Sverige Kr. 2:50

INNEHÅLL

	sid.		sid.
Förbundsnotiser	65	Danmarksbrev	76
Inbjudan till årets kongress	66	Distriktsnytt	77
Inbjudningar	69	Finland vann landskampen	77
HASK:s Nyårsturnering	69	Korr-schack	78
Spänningsmoment i Sovjetmästerskapet	70	Partier	79
Åke Olsson segrare i Tusenmanna-schacket	72	Studier	88
Utlandet	73	Mandler berättar schackminnen från Wien	90
Stein vann Sovjetmästerskapet	74	Problem	92
Notiser från Beverwijk	74	Omslagsdiagrammet	95
En variant i Sicilianskt	75	Boknytt	96

AMERIKANSKA ALBUM

Nu finns det åter detta verkligt slitstarka album i Sverige! Med normal hantering kan Ni spela 3.000 (!) partier med det utan att pjäser eller bräde slits upp.
Idealiskt för korrespondensspel och partianalyser. Innehåller 6 bräden med pjäser.

Ni går igenom partiet på *ett* bräde och utför analyser och bivarianter på de andra.
Har Ni ett gammalt album? Skaffa Er ett nytt nu!
Har Ni inget? Passa på nu!

Pris kr 28:—
exkl. oms.

Skånes Schackförlag
Box 22016 — Malmö 22 — Tel. 040/545 03, 562 60
Postgiro 63 19 45

Tidskrift för SCHACK

FÖRBUNDSORDFÖRANDEN HAR ORDET:

Vårt jubileumslotteri kom snabbt i gång i höstas. Vi kan också notera ett ökat intresse från distrikt och klubbar att sälja lotter. Ännu är emellertid våra 100 000 lotter långt ifrån slutsålda, men detta m å s t e ske före mitten av maj månad då dragningen ska äga rum. Det är en hederssak för alla medlemmar att jubileumslotteriet blir slutsålt och därmed en framgång. Vi kan nämligen inte begära ökat ekonomiskt stöd vare sig från stat eller kommuner, om vi själva inte visar så stort intresse för vår verksamhet att vi orkar med att sälja våra egna lotter. Lägg märke till att av lottpriset två kronor får schackförbundet, distrikt och klubbar dela på den e n a kronan. Det är sålunda 100 000 kronor för den schackliga verksamheten i vårt land som står på spel.

Rekvirera lotter i dag!

Bromma i februari 1967
NILS KELLGREN

Stödföreningen Schackspelets Vänner

Stödföreningen Schackspelets Vänner, som bildades den 26 januari 1966, redovisar för det gångna verksamhetsåret ett nettoöverskott på kronor 6.297:95. Bland inbetalningarna märkes bidrag från Skandinakonsernen på kr 5.000:— samt AB Avos, Örebro, 500:—. Stödjande bidrag kan insättas på postgiro 6571 81.

Stödföreningens insatser under året har förutom insamlingen främst gällt att möjliggöra

a) Student-VM i Örebro. Utan föreningens garanti skulle Sveriges Schackförbund inte vågat inlåta sig på arrangemanget som kostar förbundet icke mindre än 30.000 kr.

b) Sveriges deltagande i schackolympiaden. En del utgifter, t.ex. för förlorad arbetsförtjänst för våra representationsspelare, har föreningen påtagit sig.

c) Sveriges Schackförbunds jubileumsturnering i Stockholm i dec. 1966 där stödföreningen åtagit sig att bestrida motsvarande kostnader för svenska deltagare.

Genom stödföreningens verksamhet har bl.a. det statliga stödet till Sveriges Schackförbund från allmänna kulturfonden kunnat ökas från 40.000 till 50.000 kronor.

NÄSTA NUMMER AV TfS

utkommer i början av maj och omfattar månaderna april—maj.

SVERIGES SCHACKFÖRBUND

Centralstyrelsen beslöt vid sammanträde nyligen att godkänna Arbetsutskottets förslag till rankinglista enligt följande: 1) Martin Johansson, 2) Ove Kinnmark, 3) Erik Lundin, 4) Gideon Ståhlberg, 5) Zandor Nilsson, 6) Bengt Hörberg, 7) Kristian Sköld, 8) Jan Erik Westman, 9) Bengt Ekenberg, 10) Börje Jansson, 11) Åke Olsson, 12) Martin Berglund, 13) Rune Litsberger, 14) Åke Stenborg, 15) Rolf Martens, 16) Kenneth Josefsson, 17) Kjell Santesson, 18) Hans Ek, 19) Berndt Söderborg, 20) Arvid Nilsson, 21) Kjell Krantz, 22) Royal Goode, 23) Arne Burehäll, 24) Håkan Åkvist, 25) Allan Werle.

Man planerar att anordna en triangelmatch mellan junior- och seniorlag från Sverige, Danmark och Polen i början av juni. Landskampen mot Norge (10 seniorer och 10 juiorer) utkämpas också i juni månad.

OBS!

Sveriges Schackförbunds och ungdomskommitténs nya adress:
Kammakargatan 8, uppg A
Stockholm C. Tel. 08/21 20 70

ATTENTION, PLEASE!

Readers abroad, who have not yet renewed 1967 subscription, are kindly requested to do so before the end of April to secure uninterrupted reception of the TfS.

Inbjudan till kongress och turneringar i Stockholm 1967

Sveriges Schackförbund får härmed inbjuda till den 51:sta kongressen samt till kongresstävlingar 1967.

KONGRESSEN

Kongressförhandlingarna äger rum i S:t Eriksmässans lokaler, Storängsvägen 18, Stockholm, enligt tidsprogrammet nedan, varvid i stadgarnas § 10 omförmälda ärenden kommer att behandlas. Distriktsförbunden anmodas att sända befullmäktigade ombud till kongressen.

TURNERINGARNA

Turneringarna spelas enligt nedanstående detaljerade tidsprogram och rondförteckning i S:t Eriksmässans lokaler, Stockholm, under tiden 2—16 juli.

		SM-grupp	M-klass	Klass 1, klass 2, dam- och oldboys-klass	Junior-klass
Söndagen den 2 juli	9.00—14.00	1	—	—	
	16.00—21.00	2	—	—	
Måndagen den 3 juli	9.00—14.00	H	—	—	1
	16.00—21.00	3	—	—	2
Tisdagen den 4 juli	9.00—14.00	4	1	—	H
	16.00—21.00	H	2	—	3
Onsdagen den 5 juli	9.00—14.00	5	H	—	4
	16.00—21.00	H	3	—	H
Torsdagen den 6 juli	9.00—14.00	6	4	—	5
	16.00—21.00	H	H	—	H
Fredagen den 7 juli	9.00—14.00	7	5	—	6
	16.00—21.00	H	H	—	H
Lördagen den 8 juli					
Kongressförhandlingar	10.00—12.30				
Lunchpaus	12.30—14.00				
Kongressförhandlingar	14.00—				
Söndagen den 9 juli	9.00—14.00	8	6	1	7
	16.00—21.00	9	7	2	8
Måndagen den 10 juli	9.00—14.00	H	H	H	H
	16.00—21.00	10	8	3	9
Tisdagen den 11 juli	9.00—14.00	H	H	4	H
	16.00—21.00	11	9	H	Final rond 1
Onsdagen den 12 juli	9.00—14.00	12	10	5	2
	16.00—21.00	H	H	6	H
Torsdagen den 13 juli	9.00—14.00	13	11	H	3
	16.00—21.00	H	H	7	H
Fredagen den 14 juli	9.00—14.00	14	12	8	4
	16.00—	H	H	H	H
Lördagen den 15 juli	9.00—14.00	15	13	9	5
	16.00—	H	H	H	
Söndagen den 16 juli	9.00—		Blixtturnering		

H = hängpartier

(turneringsledningen förbehåller sig rätt till ändring av rondlistan)

Om grupperna i mästarklassen består av tolv deltagare, spelar dessa 11 förmiddagsronder från den 4 till den 15 juli.

Lördagen den 8 juli (kongressdagen) är helt spelfri för alla klasser.

Eventuellt särspel om Sverigemästerskapet resp. juniormästerskapet äger rum på tävlingsplatsen omedelbart efter slutet av turneringen i SM-gruppen resp. av finaltävlingen i Juniorklassen.

Kongressens kansli

All skriftväxling, bortsett från anmälningarna och insändandet av startavgifter skall ske under adress: Sekreterare Hugo Björk, Furusundsgat. 9 VI, Stockholm NO, tel. 67 35 97 (riktnummer 08). Telefonförfrågningar kan från och med den 1 juni ske måndagar klockan 18—20 och torsdagar klockan 10—12 till Henry Andersson på Stockholms Schackförbunds lokal under telefonnummer 20 79 20 (riktnummer 08).

Från och med den 30 juni och till och med den 16 juli är kongressens kansli i S:t Eriksmässans lokaler, Storängsvägen 18, öppet alla dagar från klockan 9. Telefonnumret dit kommer att meddelas i ett senare nummer av Tidskrift för Schack.

ANMÄLAN

Anmälan om deltagande i turneringarna skall jämte fastställd turneringsavgift (60 kronor i klass M, 50 kronor i klass 1, 40 kronor i klass 2 och i oldboysklassen samt 20 kronor i dam- och juniorklassen) insändas till vederbörande distriktsförbunds styrelse senast lördagen den 20 maj 1967. Spelare får icke anmäla sig till högre klass, än han enligt gällande bestämmelser är berättigad till. Distriktsförbunden skall senast lördagen den 27 maj till Vice ordföranden J. Ekelund, Nygatan 66, Örebro, insända anmälningar å fastställt formulär i 2 exemplar och med iakttagande av anvisningarna i detta samt av vad som föreskrives i gällande tävlingsbestämmelser. Turneringsavgifterna insättes av distriktsförbunden å postgiro nr 66 22 97, J. E. Ekelund, Örebro. Anmälningar godkännes endast från distriktsförbund, vilka erlagt stadgad årsavgift för alla anslutna medlemmar. Anmäld spelare, som icke ämnar ställa upp till tävlan, kan icke påräkna att återfå startavgiften, därest icke förfall meddelas till kongressens kansli senast den 17 juni. Observera, att för godkännande av återbud lämnade efter den 17 juni förfall skriftligen måste styrkas vid äventyr av disciplinära åtgärder.

Personlig anmälan å kongressen, S:t Eriks-Mässhallarna, Stockholm, skall av förutanmäld deltagare i Sverigemästargruppen ske snarast efter ankomsten och senast lördagen den 1 juli klockan 22; av deltagare i juniorklassen snarast efter ankomsten och senast sönd. 2 juli kl. 22; av deltagare i mästarklassen snarast efter ankomsten och senast måndagen den 3 juli kl. 22; av deltagare i övriga klasser jämväl snarast efter ankomsten och senast lördagen den 8 juli kl. 22. Spelare, som icke personligen anmält sig nämnda tider, förlorar rätten att deltaga i tävlingen. Undantag kan av tekniska skäl icke komma ifråga. I samband med de personliga anmälningarna kommer spelarna i likhet med tidigare år att erhålla programbok, kongressmärke m.m. mot erläggande av en mindre avgift.

RUMSBESTÄLLNING FÖR SM

Hotellinkvarteringen för SM ordnas av Stockholms Schackförbund med användning av speciell postbox och särskilt postgirokonto. Beställning skall på specialblankett göras direkt till adressen Postfack 242, Bandhagen 2, och logiförmedlingsavgiften, kr. 5:— per bädd, samtidigt insättas på postgirokonto 40 63 82 enligt ovanstående adress. Denna anmälan skall vara insänd *senast den 28 april 1967*. Logianvisning sändes till beställaren omkring den 1 juni. Priserna för inkvartering i enkelrum eller flerbäddsrum på hotell av olika kategorier har angivits på specialblanketterna, som i mitten av mars skall utsändas till distriktsförbunden. Dessa blanketter kan också rekvireras från ovannämnda adress.

Lagreserabatt: Om minst 6 personer reser gemensamt till och från kongresstävlingarna, beviljar SJ en s.k. lagreserabatt, utgörande 15 % av priset på tur- och returbiljett. Giltighetstiden är 15 dagar. För tilläggsbiljett till snälltåg erlägges fullt pris. Bevis om medlemskap i förening tillhörande Sveriges Schackförbund måste kunna uppvisas vid biljettköpet.

ARRANGÖRER

Stockholms Schackförbund arrangerar kongressen och tävlingarna.

TÄVLINGSORGANISATION

Organisationskommittén:

Ordf. Henry Andersson, sekr. Hugo Björk, skattm. Sture Hedberg, övriga ledamöter Bo Teddy Ladberg, Bengt Ahlbom, Sam Barth-Croon, Torsten Bjarre, Sixten Eriksson, Rune Strand, Ivan Sunström, Thord Utterman.

Tävlingskommittén:

Ordförande och överledare Henry Andersson, sekr. Hugo Björk, övriga ledamöter Lars Bäckström, Olle Lowert, Erik Persson, Yngve Pettersson, Thord Utterman.

Centralstyrelsens representant:

J. E. Ekelund.

SPECIELLA BESTÄMMELSER FÖR TÄVLINGEN OM JUNIORMÄSTERSKAPET

Såsom av tidsprogrammet framgår, kommer tävlingen om juniormästerskapet i år att börja måndagen den 3 juli. Ändringen har skett för att inom tidsramen för kongresstävlingarna kunna infoga även det efter förtävlingen följande särspelet mellan de 6 gruppsegrarna. Var och en av dessa erhåller till sina uppehållskostnader i Stockholm ett bidrag å 150 kronor.

KLASSINDELNINGEN

Sverigemästargruppen:

Segrare i gruppen erhåller titeln Sverigemästare, inteckning i Collijnpriset och en miniatyr av detta samt förvärvar rätt att deltaga i Sverigemästaregruppen åren 1968, 1969 och 1970; andra och tredje pristagarna förvärvar rätten att deltaga i Sverigemästaregruppen åren 1968 och 1969. Segraren erhåller utan fördelning enligt § 14 i tävlingsbestämmelserna ett personligt tilläggspris av 150 kronor. Penningpriserna är i övrigt: 1:a pris 325 kronor, 2:a pris 225, 3:e pris 175, 4:e pris 125, 5:e pris 100 och 6:e pris 75 kronor. Härjämte utgår hederspriser i den mån sådana står till förfogande.

Mästarklassen i övrigt:

Segraren i klassen eller grupp därav erhåller Collijnplaketten i guld och rätt att spela i Sverigemästaregruppen år 1968. Penningpriserna är om varje grupp omfattar 14 deltagare: 1:a pris 200 kronor, 2:a pris 150, 3:e pris 125, 4:e pris 100 och 5:e pris 75 kronor.

Första klassen:

Segrare i klassen eller grupp därav erhåller titeln mästare och Collijnplaketten i silver. Den som utan att segra erövrar minst 80 procent av möjliga poäng erhåller titeln mästare. Penningpriserna är: 1:a pris 125, 2:a pris 100 och 3:e pris 75 kronor.

Andra klassen:

Segrare i klassen eller grupp därav erhåller titeln förstaklasspelare och Collijnplaketten i brons. Den som utan att segra erövrar minst 80 procent av möjliga poäng, erhåller titeln förstaklasspelare. I varje grupp utdelas tre värdefulla minnespriser. Penningpriser utdelas ej.

Damklassen:

I fall av tillräckligt antal anmälningar anordnas tävlingar i damklass. Segrarinnan erhåller titeln Sverigemästarinna och Collijnplaketten i silver. Priser i likhet med andra klassen.

Juniorklassen:

Berättigad att deltaga i klassen är spelare, som ej innehar titeln mästare och som under 1967 uppnår en ålder av högst 18 år. Segraren erhåller Rogardplaketten i guld, titeln juniormästare och titeln mästare. Därest tävlingen spelas i flera grupper, erhåller gruppsegrare Rogardplaketten i silver och titeln förstaklasspelare. Därest tävlingen spelas i allenast en grupp, erhåller andrepristagaren samma plakett och titel. I övrigt utgår minnespriser.

Oldboysklassen:

Arrangörerna har för avsikt att anordna tävlingar i s.k. Oldboysklass, varvid andraklasspelare, vilka uppnått en ålder av 60 år, äger deltaga. Det är dock vederbörande obetaget att starta i ordinarie klass. Seger i klassen eller grupp därav medför ingen uppflyttning eller liknande, och prisplats inräknas ej som delresultat i kongressmästerskap för föreningar. Klassen är avsedd för spelare, vilka gärna vilja deltaga i SM och därvid möta åldersmässigt sett likvärdiga motståndare. Priser och startavgifter i likhet med andraklassen.

ÖVRIGA BESTÄMMELSER

Gruppindelning m. m. Sverigemästargruppen, högst 16 deltagare, spelas enligt Bergers system. Mästarklassen spelas i grupper om högst 14 deltagare enligt Bergers system. Klasserna I och II samt dam- och oldboysklasserna spelas i grupper om högst 10 deltagare enligt Bergers system. I andra klassen och oldboysklassen kan dock i undantagsfall anordnas tävling enligt Monrads system med fler än 10 deltagare. Inom juniorklassen spelas förtävlingen enligt Monrads system med 9 ronder men finaltävlingen mellan gruppsegrarna enligt Bergers system.

Nedflyttningsbestämmelser: Innehavare av mästare- eller förstaklasstitel förlorar respektive titel, därest han från och med kongresstävlingen 1963 två gånger i följd vid landsförbundets tävlingar (och/eller i annan av centralstyrelsen sanktionerad svensk turnering enligt särskilda bestämmelser) uppnår sämre resultat än 45 vinstprocent eller därmed likvärdiga 50 vinstprocent minus en halv poäng.

Bästa förening erhåller en inteckning i vandringspriset gällande Kongressmästerskap för föreningar. Resultat beräknas så, att varje förstapris i grupp ger 3 poäng, andra pris 2 poäng och tredje pris 1 poäng.

Stockholm den 5 mars 1967
CENTRALSTYRELSEN

HASK:s NYÅRSTURNERING

Den numera traditionella nyårsturneringen i Hälsingborg med HASK som arrangör blev både schackligt och organisatoriskt mycket lyckad.

Klass 1-turneringen blev mycket dramatisk. Inför sista ronden hade fem spelare möjlighet att vinna turneringen. Hubert Johansson från Kristallen, Stockholm, hade de bästa nerverna och lyckades vinna partiet och därmed turneringen. Johansson började tävlingsspela först i 30-årsåldern och har utvecklats betydligt de senaste åren. Han har en god positionell speluppfattning och bör kunna klara sig bra i mästarklassen.

Klass 2 spelades i två grupper. I den ena gruppen lyckades klubbens egen ordförande Roland Carlsson vinna en säker och väntad seger. I andra gruppen lyckades den blott 15-årige Mats Hyllén vinna en klar seger. En lovande spelare med stora utvecklingsmöjligheter som kommer från den ungdomliga klubben i Åstorp.

Turneringen spelades på Nicolaiskolans fritidslokaler, som är idealiska för schackspel. Som vanligt bjöd klubben även på ett mindre samkväm med god mat och underhållning, som livligt uppskattades av turneringsdeltagarna.

Sammanfattningsvis en lyckad turnering i en trevlig stad (ej oväsentligt) som man hoppas kan bli årligt återkommande.

Mats Berglund

Risskov-mästerskapet

Vejlby-Risskov Skakklub, Aarhus, Danmark, anordnar 21—23 april den femte turneringen om det öppna Risskovmästerskapet. Turneringen, som tidigare bl.a. vunnits av stormästaren Bent Larsen, hade i fjol 100 deltagare från tre länder. Denna gång väntar man sig utom de allra bästa danska spelarna deltagande av flera västeuropeiska länder. Turneringen, som sträcker sig över 9 ronder, spelas efter Schweizer-systemet. Betänketiden är en timma för varje spelare. Första pris är 500 danska kronor och ett värdefullt hederspris. Dessutom 18 penningpriser. Prissumman är inalles 3,000 danska kronor. Anmälan och rumsbeställning jämte startavgift 35 d.kr. före den 7 april till Knud Horsbøl, Louisevej 19, Brabrand — dansk giro nr 64406. Var vänlig uppge speltyrka.

Vejlby-Risskov Skakklub

Inlämning av manus

För att vinna tid bör notiser och andra manus, avsedda för publicering i TfO, sändas direkt till redaktionen, Bertil Gedda, Kalmargatan 36, Göteborg H.

KALMAR SNABBSCHACK

Kalmar SK inbjuder till Kalmar Snabbschack, som spelas Kristi Himmelfärdsdag den 4 maj. Tävlingen spelas i Folkets Hus nybyggda lokaler vid Unionsgatan, nära till Slottet, "Gamla stan" och Stensö fritidsområde. Klassindelning: Klass A: riksklass M och I, Klass B: övriga, Klass J: juniorer. Halvtimmaspartier i förgrupperna och 5-minutersblixt i finalerna. Sex spelare i varje förgrupp. Förutom hederspriser utdelas penningpriser till finalsegrarna i klass A och B. Startavgifter: klass A 15:—, klass B och juniorer 10:—. Anmälningstiden utgår den 26 april. Anmälan och information genom v. ordf. Lars Wennersten, Odengatan 1, Kalmar, tel. 0480/135 61.

SCHACK 67

Distriktsförbund, som vill beställa SCHACK 67,

Sveriges Schackförbunds vackra jubileumsbok

kan vända sig till fabrikör J. E. Ekelund, Nygat. 66, Örebro, tel. 019/115927

UR INNEHÅLLET:

Prolog av Bertil Gedda, 55 partier, spelade av våra främsta mästare åren 1917—1966, kommenterade och analyserade av framstående kännare som Ståhlberg, Lundin, Z. Nilsson m.fl. Vidare märks en krönika om Sveriges Schackförbunds öden under 50 år, sammanställd av Gideon Ståhlberg samt artiklar om korrschack av A. E. Axelson och om studiekomposition av A. Hildebrand.

Redaktion: Eric Uhlin

En bok som alla talar om

Pris 13:20, varuskatt inberäknad. Sänds portofritt efter inbetalning till Bokfonden, Nygatan 66, Örebro.

SVERIGES SCHACKFÖRBUND

Dragoslav Andric:

SPÄNNINGSMOMENT I SOVJETMÄSTERSKAPET

Medan deltagarna i zonturneringen i Vrnjacka Banja är invecklade i akademiska diskussioner om huruvida deras "grupp" är starkare än den som tävlar i Halle, så kommer ingen på den idén att jämföra någon av dessa turneringar med stormästarnas sammandrabbning i Tbilisi (Tiflis), där man strider inte bara om sovjetmästartiteln utan också om de fyra främsta placeringarna, vilka är värda en biljett till den interzonala turneringen i Tunisien senare i år.

I själva verket är det så många stormästare närvarande i Tbilisi under tävlingen, att det är en verklig uppgift att räkna dem alla. Här blir man inte kvalificerad bara genom att vara stormästare, ja, det räcker inte ens med titeln ex-världsmästare. Lyssna bara på Smyslov som förklarar, att det blir allt svårare att vinna ett parti. Han brukade tidigare erövra sina poäng genom en raffinerad slutspelskonst, men försvarstekniken har numera drivits så långt, att Smyslov blev tillrådd att ändra sin spelstil, därest han på nytt ville göra ett försök att bli världsmästare. Till vilket han — en man i sina bästa år — svarade "Jag är för gammal för det...".

En annan stjärna bland de här församlade, Kortjnoj, är i centrum för uppmärksamheten. Folket här i Tbilisi beundrar honom, alltsedan han här vann en stark turnering så överlägset, att det alltjämt går en historia om den saken. Det skulle vara fråga om en spelare, som för att bli stormästare endast behövde en halv poäng i partiet med Kortjnoj, medan den sistnämnde vid det laget inte behövde någon poäng alls. Spelaren i fråga tog med sig sina föräldrar, sin hustru och sina barn till spellokalen för att i korus anhålla om en remi. Denna gång startade Kortjnoj endast relativt bra — inte alls så strålande som man väntat — och detta sägs bero på hans goda humör just nu. Han driver omkring i stan tillsammans med unga supporters, ständigt leende, alltför nöjd med tillvaron. "Han borde göras förbannad", sade hans kollega Taimanov, "för det är bara när han är förbannad som han gör sitt bästa!"

Bronstein, Geller och andra är också på plats — bland 22 deltagare — men vem var det som tog ledningen med fem poäng av fem möjliga och hade 8½ poäng efter tretton ronder? Ni kanske redan har hört talas om en viss Anatoli Lein, en ung matematiker som är anställd på den stora Kirov-fabriken. Hans överraskande start föranledde Stein att anmärka: Bobby Fischer borde vara med en eller ett par gånger i vårt mästerskap för att bli bekant med några nya namn. Sedan skulle han inte längre vara så självsäker!" Här är det inte bara några starka spelare som man måste koncentrera sig på: alla motståndare är lika farliga. Se bara på ledande Leins växlande resultat:

Här har vi verkligen någonting för spalten "Vinnande kombinationsspel" (vit drar och svart ger upp!). Som vit har Lein offrat kvalitet och är vid draget. Polugajevsky hoppades på 36. Tf8†, vilket överraskande nog skulle vederläggas med 36. — Kh7! Men Leins offer gav resultat genom en elegant poäng, som genast beseglade svarts öde: 36. Ld5†!!, och Polugajevsky gav upp, ty 36. — T×d5 37. Se7† eller 36. — Kh7 37. Sf8†!

Men Lein blev själv besegrad på ett ännu elegantare sätt mot en ännu mindre känd motståndare, Gurgenidze, och i så få drag att de alla får plats här:

Nr 31. SICILIANSKT

Gurgenidze — Lein

1. e4 c5 2. Sf3 Sf6

Rubinsteins variant, som för några år sedan återinfördes i internationell praxis.

3. e5 Sd5 4. Sc3 S×c3

Den vanliga fortsättningen är 4. — e6 5. S×d5 e×d5 6. d4 Sc6 7. d×c5 L×c5 8. D×d5 Db6 etc.

5. d×c3 Dc7

Svart börjar med ett tvivelaktigt experimenterande, möjligen med idén att rockera långt. Men det kommer aldrig så långt — och inte heller till kort rockad för den delen. Att föredraga var här det enkla e6 och därpå d5.

6. Lf4 Sc6 7. Lc4 e6 8. 0—0 b6 9. Te1 Lb7

Konsekvent...

10. Sh4 g6?

... och nu alltför självsäkert. Utom det tydliga hotet Dh5† vill svart också förhindra 11. S×f5! Det är bara det att 10. — g6 inte alls förhindrar detta. Nödvändigt var 10. — Se7, varefter det inte skulle varit så lätt för vit att vederlägga svarts originella strategi med sikte på 0—0—0.

11. S×f5!!

Ett pinsamt uppvaknande! Eller hade svart verkligen räknat med det och satt sitt hopp till det följande mellandraget med springaren? Hur som helst — om han räknade med det, så förbisåg han i varje fall vits nästa offer. Men låt oss först se vad som händer, om svart slår springaren: 11. — e×f5 12. e6 d6 13. e7! L×e7 14. L×d6 Db7 (eller Dd7) 15. Lb5 och svart kan ge upp. Eller 11. — g×f5 12. Dh5† Kd8 13. Tad1 och svart kan varken förhindra 14. L×e6 (13. — Ke7 14. Lg5 matt) eller fullborda sin utveckling, ej heller föra sin kung i säkerhet.

11. — Sa5

Om vit nu retirerar med löparen, så kan svart lugnt slå springaren. Men ... det kommer en finess till!

12. Ld5!!

Ty 12. — e×d5 13. Sd6†! följt av 14. D×d5 och svart är hjälplös, t.ex. 13. — Kd8 14. D×d5 Lb7 15. Lg5† Le7 16. L×e7† K×e7 17. Df7† Kd8 18. Df6 matt! Svart böjer sig därför för det oundvikliga:

12. — Lb7 13. Sd6† L×d6 14. e×d6 Dc8

Annars följer 15. L×e6.

15. Lh6! Tg8 16. Df3

Hotar Df6 vid tillfälle.

16. — L×d5 17. D×d5 Sc6 18. Tad1

Nu hotar 19. T×e6†!

18. — Sd8 19. Dg5 Sc6 20. Df6

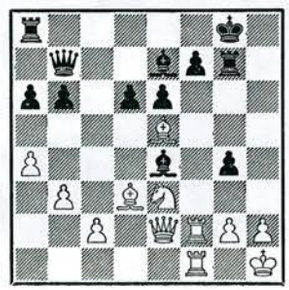
Med det makliga hotet Td1—d3—f3.

20. — g5 21. Te5!

Svart ger upp, då det inte finns något försvar mot 22. T×g5, ty 21. — Dd8 22. T×e6†! med stilfull avslutning på partiet.

TVÅ FINESSER I FÖLJD

Och så den vackraste kombinationen i turneringen — och säkert en av de allra vackraste i modernt turneringsspel. Varken Kortjnoj, Bronstein, Smyslov eller Geller har äran av den, utan en annan relativt mindre känd spelare — Gufeld. Det är bara att avnjuta den:

Svart (Suetin) har just slagit vits bonde på e4, varpå vit (Gufeld) svarat med att slå motståndarens springare på e5. Nu ser svart, att efter 30. — d×e5 31. S×g4 skulle vit inte bara få tillbaka sin bonde utan också vinna bonden e5, bortsett från att också 32. Sh6† skulle hota. Därför bestämmer han sig för att skjuta in avbytet på d3, detta i förhoppningen att kunna hitta något efter det väntade 31. c×d3 d×e5 32. S×g4. Men vit hade en mycket stor överraskning i beredskap.

30. — L×d3 31. T×f7!!!

Ett av de mest tilltalande drag som man sett på senaste tiden: av fem vita pjäser står tre direkt i slag — bland dem damen — medan den fjärde — tornet på f1 — också kan komma att hänga! Förvisso är det ett drag som förtjänar ett särskilt diagram, men svarts motdrag är också sådant att det kräver ett diagram...

Saken är den, att alla vits hängande pjäser är "tabu". T.ex.:

31. — L×e2 32. T×g7† Kh8 33. T×e7† d×e5 34. T×b7 L×f1 35. S×f1 etc.

31. — T×f7 32. D×g4† Kf8 33. Dg7†! Ke8 34. T×f7! d×e5 (34. — Le4 35. L×d6) 35. Dg8† Kd7 36. T×e7† och vit vinner damen till att börja med.

31. — d×e5 32. T×g7† K×g7 33. c×d3 följt av 34. D×g4.

Svarts svarsdrag i partiet står inte vits efter, och det är egentligen synd att partiet inte kunde räddas ens med ett sådant drag:

31. — Lf6!!!

I stället för att slå någon av vits hängande pjäser offrar svart själv en pjäs — och det på ett fält där den kan slås av inte mindre än tre vita pjäser — och ett sådant absurt drag är ändå det bästa i denna särskilda ställning! Man borde egentligen räkna alla de pjäser som hänger för båda parter och de många olika sätt på vilka de kan slås! Verkligen ett mycket kuriöst fall.

Men med ett par drag gör Gufeld klart för oss, vad som egentligen pågår:

32. T×g7† D×g7

Tydligt nog bättre än 32. — L×g7, eftersom damen behövs på kungsflygeln.

33. c×d3 L×e5 34. S×g4Tf8

Svarts kung är alltför exponerad, därför erbjudes detta avbyte trots att svart är bonde under.

35. T×f8† D×f8 36. S×e5 d×e5
37. Dg4† Kh8 38. Dh5†

Tidsnödsdrag, förstås.

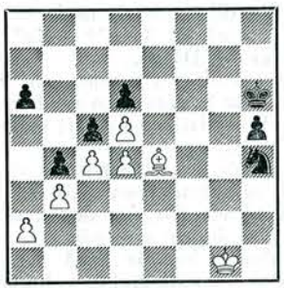
38. — Kg8 39. Dg5† Kh7
40. Dh4† Kg7

Här blev partiet avbrutet, men det fanns inget tvivel om utgången: vit vinner genom att forcera h-bonden och ev. offra denna för att därmed framtvinga dambyte, ty han har praktiskt sett två merbönder.

Nå, skulle då vit inte ha vunnit enklare med det prosaiska 31. c×d3 d×e5 32. Sg4 i stället för att ge sig in på det heroiska tornoffret? Vi får väl tro, att Gufeld skulle ha valt detta, om han i tid sett problemdraget 31. — Lf6!!! I vilket fall som helst måste vi vara tacksamma för att vi inte gick miste om ett skådespel som detta.

BALANSGÅNG PÅ LINA

I nästa diagramställning var Nikolajevsky som vit antagligen säker på att vinna, sedan han mot Taimanov spelat 42. d4. Vit får en farlig fribonde, som det inte tycks finnas något sätt att stoppa. Ty om den svarta kungen närmar sig bonden, så faller den på h4 instängda springaren, och om springaren drar, så blir den genast avbytt liksom också c5-bonden och vit har ett lätt vunnet bondeslutspel. I varje fall tänkte han så, och detsamma gjorde åskådarna. Men Taimanov hade i tid sett en glimt av hopp långt, långt bortom horisonten. Allt vad som följer är förberedelserna till en verkligt stor överraskning:

42. —Sg6 43. d×c5 d×c5 44. L×g6 K×g6 45. Kf2 Kf6 46. Kg3 Kg5 47. Kh3 Kf5 48. Kh4 Kg6 49. d6 Kf6 50. K×h5 Ke6 51. Kg5 K×d6 52. Kf5 Kc6 53. Ke5 Kb6 54. Kd5 Ka5! 55. K×c5 patt!!

Ja, så snart man har sett slutet, så är de föregående dragen lätta att se!

Åke Olsson triumferade i tusenmannaschacket

Tusenmannaschacket, Dagens Nyheters och Sveriges Schackförbunds propagandatävling i Blå Hallen i Stockholm den 11—12 februari, blev som väntat en stor succé. Arrangörerna klarade det svåra provet med glans, och även sportsligt sett var tävlingen lyckad. De unga spelarna fick nu ett tillfälle att mäta sina krafter med de äldre och mera kända, sådana som Ståhlberg, Lundin, Zandor Nilsson och Hörberg, och den jämförelsen utföll klart till favör för ungdomen. Slutsegrare i finalen blev Åke Olsson, Stockholm, med 4 poäng före Rolf Martens, Malmö, också 4, Felix Nordström, 2,5 och Sven Ohlsson, Stuvsta, 1,5.

Innan det var klart för final mellan dessa fyra spelare, var det en hård strid i förgrupperna på lördagen — och redan här föll många kända spelare bort — samt i semifinalerna.

Resultat i semifinalgrupp 1: Åke Olsson 6,5, Leonard Lindberg, Djursholm 5,5, Sam Lindevall, Johanneshov 5, Arne Burehäll, Hägersten, Arvid Sundin, Farsta, Bengt Hörberg, Solna, och Lars Hedlund, Farsta, 4,5.

Grupp 2: Felix Nordström 6, Jovan Vuletic, Sollentuna, Zandor Nilsson, Stockholm, Ed Kennedy, Sundbyberg, 5, Ragnar Nyström, Johanneshov, och Lajos Eszik, Gävle, 4,5.

Grupp 3: Sven Ohlsson, Stuvsta 5,5, Lars Holmstrand, Solna 5,5, Ingvar Gannholm, Stånga 5, Martin Gunnäs, Älvsjö 5, Tor Jäderberg, Ray Sandström, Stockholm 4,5.

Grupp 4: Rolf Martens, Malmö 7, Clas Göran Fackle, Stockholm 5,5, Erik Lundin, Stockholm 5, S. O. Johansson, Staffan Eriksson, Allan Werle, Kurt Savegren, Stockholm 4,5, E. Kjellberg, Norrköping 4,5.

I samband med den stora tävlingen gav världsmästarinnan Nona Gaprindashvili — på sitt första besök i Sverige — en simultanföreställning. Nona — själv bara 25 år — mötte 22 juniorer med resultatet 18 vinst, två remi och två förlust. Också detta blev en fin propaganda för schackspelet — speciellt då för kvinnligt schack förstås — och så här uttrycksfullt beskrives hennes framträdande i DN: "Hon trippade runt på höga klackar och gjorde sina drag med graciösa handrörelser, ett trevligt avbrott från den maskulina plastiken med energiskt idunkade pjäser".

Åke Olsson

Utlandet

Budapest Segrarinna i ungerska dammästerskapet blev Gyulane Karakas med 9½ poäng. Bilek, Langos och Ivanka 8½.

Bukarest I det rumänska mästerskapet för kvinnor segrade Elisabeta Polihroniade efter särspel med Susanna Makai.

Gottwaldov I en internationell juniorturnering här segrade Lanc (Tjeckoslovakien) med 8 poäng av 9 före österskarna Schöneberg 7½, Goltzsch och Thormann 6½.

Halle Svenska deltagare i zonturneringen i Halle 3—10 april blir som tidigare meddelats Martin Johansson och Ove Kinnmark. Deltagare blir i övrigt Uhlmann, Portisch, Parma, Hort, Matulovic, Ciocaltea, Mineff, Zinn, Robatsch, Kanko, Westerinen, Brinck-Clausen, I. Johansson (Island), Prins, Pietrusiak och Zwaig.

Kiev Nana Alexandria, 17-årig studentska från Tbilisi, segrade i ryska mästerskapet för kvinnor med 14 poäng (av 19) före Kislova 13½, Satulovskaja 13 och Koslovskaja 12½. Nana Alexandria är nu tillsammans med sina ovan nämnda medtävlerskor berättigad att ställa upp i kandidatturneringen för dam-VM. Kanske det blir Nana mot Nona i VM-matchen nästa år?

Leysin Årets Clare Benedict-turnering spelas i Leysin (Schweiz) 8—12 juni. Tävlingen går mellan de sex länderna Holland (titelförsvarare), England, Västtyskland, Schweiz, Spanien och Österrike.

Monaco I stormästarturneringen i Monaco 24 mars—4 april deltager bl. a. Fischer, Lombardy, Bent Larsen, Gligoric, Matanovic, Unzicker, Darga samt två ryska stormästare ur kvartetten Petrosian, Spassky, Tal och Keres.

Moskva Jubileumsturneringen för firandet av oktoberrevolutionen äger rum i Moskva 20 maj—16 juni. Man räknar med att 18 stormästare skall deltaga. Inbjudna är hittills: Petrosian, Smyslov, Tal, Fischer, Larsen, Olafsson, Najdorf, Uhlmann, Portisch, Pachman, Bobotsoff, Unzicker och Gheorghiu. Ytterligare fem stormästare skall inbjudas.

Rovigo I en internationell Monrad-turnering i Rovigo (Italien) segrade Damjanovic (Jugoslavien) med 7 poäng före Pomar (Spanien) och Ostojic (Jugoslavien) 6, Osmanovic och Lukic (båda Jugoslavien) 5½.

Sarapu segrare i Auckland

I Auckland (New Zealand) anordnades en zonturnering i FIDE:s regi 8—23 augusti 1966. Segrare blev Sarapu (N. Zealand) 6½ poäng före Naranja (Filippinerna) 6, Djamil Djamal (Indonesien) och Sutton (N. Zealand) båda 5½.

Ivkov vann zonturneringen i Vrnjacka Banja

I zonturneringen i den jugoslaviska badorten Vrnjacka Banja 11 januari—5 februari deltog 18 spelare, varav 6 stormästare och 5 internationella mästare. Olafsson, Island, måste lämna återbud på grund av studier och ersattes av sin landsman Gunnarsson.

Ivkov segrade knappt men övertygande en halvpoäng före Matanovic — två jugoslaver i toppen alltså — och på tredje plats kom (med en smula tur) ungraren Barczai före Gheorghiu, Rumänien. Det blir alltså Barczai som jämte Ivkov och Matanovic går vidare till interzonturneringen i Tunis.

Ivkov förlorade inte något parti (sju vinst och tio remier). Matanovic förlorade ett parti — mot Barczai. Obesegrade blev vidare Kostro, Lengyel och Pachman, vilka var med bland dem som delade 6.—10. plats. Det spelades nämligen många remier i turneringen. De tre nämnda vann vardera två partier och remiserade de övriga 15. Ett anmärkningsvärt resultat gjorde dansken Hamann, som placerade sig fint på delad 6.—10. plats. Han vann tre partier — mot de starka spelarna Barczai, Gheorghiu och Bobotsoff — och förlorade bara ett — mot greken Vyzantiadis, som hamnade på sista plats!

Barczai vann det avbrutna partiet mot Watzka, Österrike, på ett ovanligt tursamt sätt. Watzka hade hållbart spel men hade i protokollet antecknat ett tvetydigt förseglingsdrag. Trots att det ena av de båda möjliga dragen var praktiskt uteslutet, eftersom det strax skulle förlora pjäs, var tävlingsjuryn tvingad att enligt reglerna döma förlust för Watzka.

Matanovic startade svagt med 1½ poäng på de fyra första ronderna. På slutet blev det en skarp strid mellan Barczai och Gheorghiu om den kvalificerande tredjeplatsen, vilket kom Gheorghiu att bli nervös och spela under sin vanliga form.

Slutställning: Ivkov 12, Matanovic 11½, Barczai 11, Gheorghiu 10½, Fuchs 10, Hamann, Kostro (Polen), Lengyel, Mohrlok (Västtyskland) och Pachman 9½, Jansa (Tjeckoslovakien) 9, Hindle (England) 8, Bobotsoff (Bulgarien) och Zuidema (Holland) 7½, Watzka 5½, Bilyap (Turkiet) 5, Gunnarsson och Vyzantiadis 4.

Prenumerera på TfS

Stein vann före Geller i Sovjetmästerskapet

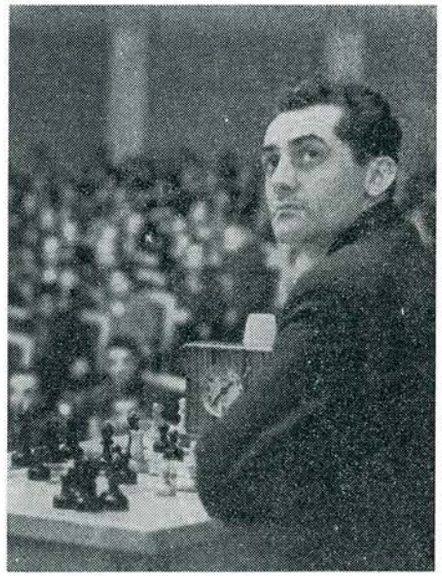
Som vi tidigare meddelat blev Stein åter sovjetmästare genom att vinna turneringen i Tbilisi, vilken även gäller som zonturnering. En halv poäng efter i det 21 man starka fältet placerade sig Geller, och ännu en halvpoäng distanserade blev Gipslis, Korjnoj och Taimanov. Gipslis höga placering är uppseendeväckande, då konkurrensen som vanligt var enorm, och Kortjnoj rehabiliterade sig nu för misslyckandet förra året. Stein vann 8 partier, remiserade 10 och förlorade mot Geller och Polugajevsky. Stein och Geller kvalificerade sig för interzonturneringen i Tunis. Gipslis, Kortjnoj och Taimanov får nu spela isär om de två återstående platserna.

En överraskande stark insats gjorde A. Lein, som besegrade Polugajevsky och ännu efter åttonde ronden ledde före de tolv stormästarna. Först i nionde ronden blev han besegrad (av Gurgenidse), vilket förde upp Stein och Geller till samma poäng. Smyslov startade anmärkningsvärt dåligt med förluster mot Vasjukov och Taimanov samt tre remier i de första fem ronderna. Först i den sjunde ronden kom han i gång på allvar, då han vann mot Cholmov samt i de båda följande ronderna även mot Savon och Gufeld. Ända till nionde ronden var endast två spelare obesegrade, Bronstein och Kortjnoj. Men i den ronden förlorade Bronstein mot Krogius, sedan han spelat hårt på vinst i stället för att nöja sig med remi. Efter tio ronder ledde Krogius med 6½ poäng.

Trion Lein, Geller och Stein hade dock god kontakt med ledaren och passerade honom åter, medan Gipslis alltmer kom in i bilden. Tre ronder före slutet var ställningen: Geller, Lein och Stein 11, Gipslis och Krogius 10½, Taimanov 10, Kortjnoj och Smyslov 9½, Polugajevsky och Savon 9, Bronstein, Cholmov och Gufeld 8½, Nei och Osnos 7½, Gurgenidse och Vasjukov 7, Liberson och Suetin 6½, Nikolajevsky 6 och Dorosjkevitsch 5.

Först i slutronderna föll sensationsmannen Lein tillbaka, tog endast en halvpoäng till, och inte heller Krogius fick mer än så, medan Kortnoj i sin spurt tog 2,5 poäng. Också Taimanov och Bronstein gick fram med 2 poäng vardera. Smyslov avslutade svagt med bara en halvpoäng.

Slutställning: Stein 13, Geller 12½, Gipslis, Kortjnoj och Taimanov 12, Lein 11½, Krogius 11, Bronstein och Polugajevsky 10½, Cholmov, Savon och Smyslov 10, Gufeld 9½, Gurgenidse, Osnos och Vasjukov 9, Suetin 8½, Liberson och Nei 8, Nikolajevsky 7½, Dorosjkevitsch 6½.

Leonid Stein

Notiser från Beverwijk

Favorit i stormästarturneringen i Beverwijk var förstås Boris Spassky med Bent Larsen som den som skulle kunna överraska i första hand. Men Larsen startade dåligt — mycket till följd av flitigt experimenterande — varom Eigil Pedersen berättar på annan plats i detta nummer. I stället blev det en överraskande segsliten kamp om segern mellan Spassky och hans landsman Lutikov. För Ciric, som slutade på tredje plats, blev det en ny och mycket renommerande turneringsframgång.

Årets tävling var den hittills största i Beverwijk-turneringens 29-åriga historia med sexton spelare i stormästargruppen och lika många i mästargruppen. Tio stormästare deltog allt som allt. I den högsta gruppen var Ree den ende som inte hade någon internationell titel, men han kunde inte heller undgå delad sista plats tillsammans med Langeweg, också han holländare. Av hemmaspelarna gjorde Donner en för hans förhållanden ganska blek insats, men så mycket mera gladde van Geet.

De enda obesegrade i tävlingen blev Spassky och Lutikov, medan Ciric endast förlorade ett parti — mot sensationsmannen van Geet. Lutikov startade bäst, besegrade Bent Larsen i första ronden och ledde med full poängutdelning efter fyra ronder, medan Spassky ännu "bara" hade tre poäng. Larsen hade bara en poäng än så länge.

I fortsättningen kom den unge van Geet i rampljuset. Efter segrar mot Kavalek, Ciric och Donner låg han efter sju ronder på tredje plats med 5 poäng. Men sedan kom Bent Larsen bra i gång och även Ciric, samtidigt som van Geet, en typisk kombinationsspelare, började falla tillbaka, även om han ännu en gång visade sin farlighet genom att slå Pomar. Den sistnämnde blev f.ö. en besvikelse efter sina stora framgångar på senaste tiden och kom bara upp till 7 poäng i sluttabellen.

Bent Larsen gick fram starkt i tävlingens senare hälft och låg bara en poäng efter Spassky och Lutikov, när två ronder var kvar. Men han förlorade mot Spassky, sedan han satsat på vinst i remiställning, och på samma sätt förlorade han även i slutronden mot Ree.

Slutställning: Spassky 11, Lutikov 10½, Ciric 9, Larsen 8½, Darga 8, van Geet, Gligoric, Kuijpers och Szabo 7½, Donner, Kavalek och Pomar 7, Ghitescu och Robatsch 6, Langeweg och Ree 5.

I mästargruppen vann Karaklaic med 10½ poäng före Ostojic 9½, van Scheltinga och Szily 9.

EN VARIANT I SICILIANSKT

Av Sture Nyman

Jag har alltid varit intresserad av draget c2—c4 i Sicilianskt parti, mest kanske för den tråkiga varianten 1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d4 c×d4 4. S×d4 a6 5. Sc3 Lb4, som ofta leder till utjämning och remispel.

När jag för några år sedan fick se ett korrparti, spelat av Julius Nielsen och R. Arlauskas år 1961, fick intresset nytt liv och jag försökte ett flertal gånger att få varianten spelad. Det lyckades mig första gången i ICCF:s europafinal III mot tjecken J. Varada. I närschack fick jag tillfälle att pröva varianten mot Arne Bjuhr, Limhamn, vid SM i Malmö 1966.

S. Nyman (vit) — J. Varada (svart): 1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d4 c×d4 4. S×d4 a6 5. c4 Sf6 6. Sc3 Lb4 7. e5

7. Ld2 och 7. Ld3 är väl normaldragen i denna variant. Huvudtemat med 7. e5 bygger på kvalitetsoffer. I mitt parti mot Bjuhr spelades 7. — Se4 8. Dg4 S×c3 9. a3 Da5 (9. — Lf8 är bäst med följden 10. b×c3 d6 11. e×d6 e5 12. Sf5 g6 13. Dg3 Sc6 14. Se7 D×d6 15. Sd5 Lg7 16. a4 Le6 17. La3 Dd8 18. Tad1.)

I partiet Enevoldsen—Portisch 1958 spelades 9. — Lf8 10. b×c3 Da5 11. Dg3 d6 12. e×d6 L×d6 13. D×d6 D×c3† 14. Ld2 D×a1† 15. Ke2! med starkt angrepp för kvaliteten.

I den ovan inom parentes angivna varianten är det **frågan, vem som står bäst.** Enligt Pachman står svart bra efter 15. — Lg7, men analysen har enligt min mening slutat några drag för tidigt. Men så till partiet mot Bjuhr: 10. D×g7 Se4† 11. Ke2 (Det är märkligt att detta kan göras. Det stänger in Lf1 och ändå står vit bättre.) Tf8 12. a×b4 D×a1 13. Sb3 Db1 14. Lh6 D×b2† 15. Sd2 Sc3† 16. Kd3 D×b4 17. c5!! Db5† (om 17. — D×c5 så 18. Sc4 med mattspel) 18. Sc4 d5 19. D×f8† Kd7 20. K×c3 d×c4 21. L×c4 Da5† 22. Kb3 Dc7 23. Td1† Uppg. Vem trodde, när vit spelade 11. Ke2, att Th1 skulle avgöra spelet.

7. — Da5 8. e×f6 L×c3† 9. b×c3 D×c3† 10. Dd2 D×a1 11. Le2 Sc6 12. f×g7 Tg8 13. S×c6

Här står man vid skiljevägen. Vilken bonde är det bäst att slå med? I partiet Nielsen—Arlauskas blev fortsättningen 13. — b×c6 14. 0—0 D×g7 15. g3 d5 16. La3 Dg5 17. Db4 Dd8 18. c×d5 c×d5 19. Tc1 a5 20. Df4 Ld7 21. Lh5 Tg7 22. Dd6 Tg8 23. Tc7 Uppg.

13. — d×c6 14. 0—0 D×g7 15. g3 De5 16. La3

Det är märkligt hur stark den vita svartfältslöparen är, och den har stor del i avgörandet.

16. — c5 17. Td1 Ke7

Efter 17. — Dc7 följer 18. L×c5 Ld7 19. Ld6 Dc6 20. Df4 med avgörande spel.

18. Lb2 Dc7 19. Dh6 Ld7 20. Lf6† Ke8 21. D×h7 Tf8 22. Dg7 La4 23. Le5

Avgörande. Punkten d6 kan besättas med löparen.

23. — Dc8 24. Td2 Uppg.

Det torde stå klart, att kvalitetsoffret är korrekt och att även ett avböjande av offret med 7. — Se4 är fördelaktigt för vit.

Nordiskt nytt

DANMARKSBREV

Det är nu ett bra tag sedan jag senast skrev om danskt schack, och orsakerna till dröjsmålet har varit många. Först och främst är det därför att Havanna-olympiaden, där jag själv var med i det danska laget, har tagit min tid i anspråk, men det är också det att danskt schack för ögonblicket är mera engagerat i utlandet än hemma! Och det senare beror på att vår landsomfattande divisionsturnering ligger stilla i nästan tre månader under vintern för att inte kollidera med viktiga individuella turneringar i de stora städerna och distrikten, och detta i sin tur är en följd av att dessa turneringar gjorts kvalificerande med avseende på utnämning av titlar — danska mästare och elitspelare — och därmed rätt till att ställa upp i Danmarksmästerskapet i dessa klasser.

Eftersom nationsmästerskapet avgöres i påskveckan i slutet av mars i Vejle, är det viktigt att i tid få de många unga talangerna inplacerade i rätta klasser för denna tävling. Även om divisionsturneringen på så sätt får stå över, i det att de två sista ronderna spelas först i mars och april, så är det en enorm spänning inför frågan om vilket lag som skall bli danmarksmästare i år.

Det ser emellertid inte ut som om förra årets mästarlag från Industriforeningens Kampklub kommer att bli med i slutstriden, eftersom Frederiksberg Skakforening och Århus nordre Skakklub tagit en klar ledning. Något överraskande är det, att den 100 år gamla Københavns Skakforening — Bent Larsens och Børge Andersens klubb — ligger i botten och nu måste kämpa hårt för att undgå nedflyttning till andra divisionen.

Men annars rör det sig som sagt om tävlingar utomlands. Vi hade ju Bent Larsen i Stockholm, och även om det var något av en besvikelse att han inte mera satte sig i respekt, så skall de svenska schackspelarna inte tro att Larsen är på retur. Han tar dessa inbjudningsturneringar som träning för de stora uppgifterna — bl.a. interzonturneringen i Tunisien i slutet på året — och han experimenterar därför mycket i spelöppningarna, vilket naturligtvis straffar sig mot starkare motståndare. Han gjorde så i Stockholm och han gjorde det också i Beverwijk, där han efter en eländig start med en poäng i de fyra första ronderna spelade upp sig så bra att han i näst sista ronden, då han skulle möta Spassky, hade 8½ poäng mot Spasskys 9½. Det var alltså upplagt för en stor kamp, men återigen gjorde Larsen ett spelöppningsexperiment och drog det kortaste strået. Jag hänvisar till Bents två partier mot de ryska spelarna i Beverwijk — dejliga partier trots dansk förlust! Samtidigt sänder jag för partiavdelningen ett av de bästa danska partierna som spelades i olympiaden i Havanna. Segraren — den unge Sejer Holm Petersen — är ämne till en storspelare och det lär vara meningen att han skall deltaga i zonturneringen i Halle i mars månad i stället för danmarksmästaren Brinck-Claussen, som tills vidare har lagt schackspelet på hyllan för att ägna sig helt åt sina studier. Vi har en annan ung spelare med i zonturneringen i Jugoslavien — Svend Hamann, vilken vid kongressen i Havanna utnämndes till internationell mästare, och han har fram till det ögonblick, då detta skrives, klarat sig strålande och bevisat att hans titel inte är någon tillfällighet.

Men nu är det danmarksmästerskapet i Vejle som är den stora händelsen i danskt schack. Här spelar den s.k. landslagsklassen med 12 man för första gången om mästerskapet med endast en rond per dag. Tidigare hade man dubbelronder två dagar.

(Forts. på sid. 89)

BRIDGETIDNINGEN

Nu 25:te årgången

Eric Jannersten är chefredaktör för Bridgetidningen. Som fasta medarbetare har han flera av landets kända bridgenamn, Bertil G. Johnson, Tore Sandgren, Einar Werner och Jan Wohlin. Många utländska experter återkommer i spalterna, bl.a. Besse, Dormer, Filarski och Reese.

Förutom aktualiteter såsom utförliga referat från större matcher och turneringar innehåller Bridgetidningen instruktiva och underhållande artiklar, problem och tävlingar.

Bridgetidningen utkommer med tio nummer om året och kostar i helårsprenumeration (som kan påbörjas när som helst) 25:— inkl. oms. Prenumeration tecknas genom bokhandeln eller genom Bridgetidningens postgiro 156584.

Distriktsnytt

Hälsingland

Gnarp vann lag-DM

Efter kvalificeringsomgångar i norra och södra Hälsingland gick de fyra bästa lagen till finalspel om DM. Efter en god insats från de båda norrlagen erövrade Gnarp DM-tecknen.

Gnarp 5 (16), Hudiksvall 4 (12½), Alliance 3 (11½), Söderhamn 0 (8).

Tore Larsson vann Norr-Elitturneringen

Den 4:e Norr-Elitturneringen, som arr. av Iggesunds SK, vanns av hemmasonen Tore Larsson, och därmed har Larsson och John Pettersson, Söderhamn, vardera 2 inteckningar i vandringspriset. Turneringen var även detta år väl besatt.

1) Tore Larsson, Iggesund 5½, 2) Sven Westling, Hudiksvall 4½, 3) Egon Bergman, Gnarp 4, 4) John Pettersson, Söderhamn 4, 5) Lennart Roman, Söderhamn 4, 6) Bertil Holm, Söderhamn 3, 7) John Häggström, Hudiksvall 2½, 8) Bernt Nordin, Iggesund ½.

Västergötland

Arvid Svensson vann Västgöta-DM för andra gången

Årets västgöta-DM arrangerades av Vara Schacksällskap under tre veckohelger (14—15/1, 4—5/2, 4—5/3), varvid 25 deltagare i kl. M spelade 8 ronders Monrad. Samtidigt gick en Bergerturnering med 8 tävlande i en kl. I-grupp.

Mästaruppgörelserna bjöd på en god dos spänning, som kulminerade i slutronderna. På lördagen fick den från början suveränt ledande Bengt Andersson, Falköping, stryka på foten för klubbkamraten och gamle landslagsspelaren Arvid Svensson, varefter den förre led sitt andra raka nederlag i början av söndagsspelet, då unge och lovande Lars Andersson, Ulricehamn, snabbt offrade sig igenom motståndarens försvar i typisk stil. Endera Arvid Svensson eller Tor Nättorp, Lidköping, vilka möttes i sista ronden, hade nu chansen att gå i topp vid vinst. Efter ett rafflande mittspel med ömsesidig tidsnöd utmynnade emellertid striden i en lugn remiställning, vilken medförde en slutställning i toppen, där tre man fick 6 poäng vardera. SB-särskiljningen resulterade i att Svensson tog hem segern med 0,25 till godo på Lasse Andersson! Det var f.ö. exakt tjugo år sedan årets DM-vinnare förra gången erövrade titeln, och kuriöst nog arrangerade även då varasällskapet tävlingarna.

DM-klassen: 1) A. Svensson, Falköping 6, 2) L. Andersson, Ulricehamn 6, 3) Tor Nättorp, Lidköping 6, 4) B. Andersson, Falköping 5,5, 5) G. Nolbeck, Alingsås 5,5.

Kl. I-gruppen vanns av G. Ferm, Falköping, 6,5 före L. Aurell, samma klubb, 5. Båda uppflyttades till kl. M.

Som synes var det Falköpings dag i hög grad!

Kl. II spelade i Vänersborg och Bollebygd, och här vann arrangörsklubbarnas egna, S. Ljung resp. E. Kvarnhage.

Juniormästare för Västergötland blev slutligen Sune Larsson, Fenix, Borås, som i finalspelet i sin hemstad nådde 4 av 5 möjliga poäng. 2) A. Rydberg, d:o 3,5, 3) H. Knutsson, d:o 3, 4) H. Friberg, Trollhättan 2.

Roslagen

Roslagsmästare för lag blev återigen Norrtälje SK på 13 poäng, dock i hård kamp med Rånäs SK 12 p. och med Väddö SS på tredje plats.

I övriga serier tog Roslagsbros fyra lag storslam.

A-serien: 1) Roslagsbro A 13 p, 2) Häverödal A 10, 3) Rånas B 8.

B-serien: 1) Roslagsbro B 8, 2) Spillersboda A 7, 3) Gambit B 6.

C-serien: 1) Roslagsbro C 7, 2) Roslagsbro D 5, 3) Rånäs D 4.

Distriktsmästerskapet, som nu startat, har samlat 66 deltagare.

I skol-DM segrade Roslagsbro före Rimbo och Norrtälje.

FINLAND VANN LANDSKAMPEN

Landskampen mellan Finland och Sverige, som spelades i Helsingfors i veckoskiftet 4—5 mars, slutade med finländsk seger med 10½—9½. Det gällde en dubbelrondig match över tio bord med sju seniorer och en kvinnlig spelare på varje sida. Landskampen var den sjätte i ordningen mellan de båda länderna och den första gången som Finland vann. Första ronden, som spelades på lördagen, vanns av Finland med de vita pjäserna med siffrorna 5½—4½, medan andra omgången slutade oavgjort 5—5.

Resultat: K. Ojanen—Ove Kinnmark 0—1, 1—0, H. Westerinen—E. Lundin ½—½, 0—1, E. Böök—B. Hörberg ½—½, ½—½, I. Kanko—J. E. Westman ½—½, 0—1, M. Rantanen—A. Olsson ½—½, 0—1, A. Kiviaho—M. Berglund 0—1, 1—0, A. Lahti—R. Litsberger 1—0, 0—1, Sirkka-Liisa Vuorenpää—Naima Johansson 1—0, 1—0, I. Tompuri—S. Olausson 0—1, 0—1, A. Sirkiä—L. Asplund 1—0, 1—0.

Korr-schack

KORR.-SCHACKOLYMPIADEN

Final

Västtyskland	15	14	5	22
Sverige	10	15	5	17½
Tjeckoslovakien	13	8	5	17
England	10	11	15	15
U. S. A.	6	9	10	10½
Östtyskland	4	8	6	8
Turkiet	2	9	9	6½
Sovjet	2	8	4	6
Australien	2	6	5	5

Tack vare vinst för Stig Lundholm mot tjecken Hybl, har Sverige gått upp på silvermedaljplats. Procentuellt ligger dock tjeckerna bättre till. De liksom västtyskarna har 65 % av möjliga poäng, medan Sverige har 58 %. Sverige har dock ett betryggande avstånd till de övriga lagen, även procentuellt. Såväl England, USA, Östtyskland som Sovjet har endast c:a 43 %.

Färdiga matcher:

Sverige—England 3—3
Sverige—Västtyskland 3—3
Västtyskland—U.S.A. 4½—1½
Östtyskland—England 3½—2½
Västtyskland—England 4½—1½

Semifinal 1

Holland	16	11	7	21½
England	10	17	12	18½
Iran	15	6	3	18
Kanada	11	11	10	16½
Sverige	7	14	18	14
Argentina	11	4	4	13
Ungern	8	8	5	12
Tjeckoslovakien	7	8	9	11
Frankrike	7	5	24	9½

Sverige behåller sin plats i tabellens mitt bl.a. tack vare en meriterad seger för S. Eriksson vid bord 3 mot tjecken Consior och Hollands B. Perfors. Procentuellt ligger laget dock dåligt till, på 36 %. Sämre har endast Frankrike med 26. Överraskningen Iran fortsätter sin poängplockning (75). De leder mot Sverige med 4—0, mot Frankrike med 4—1, mot Holland med 3—0 och mot Kanada med 3½—½. De enda som kunnat betvinga perserna är engelsmännen. De leder mot Iran med 3—2. Sverige har avslutat 4 matcher, 3½—2½ mot Tjeckoslovakien och Frankrike, oavgjort mot England 3—3 och förlust mot Holland 2—4.

I semifinal 2

är ställningen: Västtyskland 19, Australien 16, Rumänien 13½, *Finland* 12½, Polen 9, Spanien 8½, *Norge* 7½, Indien 3.

I semifinal 3:

Belgien 22½, Östtyskland 20½, *Danmark* och Jugoslavien 18, U.S.A. 16½, Schweiz 13, Österrike 11½, Turkiet 5½ och Japan 2½.

Matcher: Belgien—Japan 5½—½, Belgien—Schweiz 3½—2½.

VM-finaler i fjärrschack

Berliner (USA)	7	3	0	8½
Husak (Tjeckoslovakien)	4	3	0	5½
Zagorovsky (Sovjet)	3	5	0	5½
Carbonnel (Västtyskland)	3	5	1	5½
Hybl (Tjeckoslovakien)	3	5	1	5½
Julius Nielsen (Danmark)	4	3	3	5½
Abramson (Sovjet)	1	7	1	4½
Rochlin (Sovjet)	1	6	0	4
Sture Nyman (Sverige)	2	3	2	3½
Stern (Östtyskland)	1	5	3	3½
Estrin (Sovjet)	2	2	1	3
Richter (Tjeckoslovakien)	2	2	3	3
Altschuler (Sovjet)	2	2	4	3
Arne Ericson (Sverige)	3	0	6	3
Messere (England)	2	2	7	3
Borisenko (Sovjet)	1	3	10	2½
Endzelins (Australien)	1	2	0	2

Amerikanen Berliner, som tidigare endast figurerat i semifinaler för lag- och individuella VM, har startat övertygande även om han har alla ryssarna kvar förutom Borisenko. Denne ryss syns ha klappat igenom totalt och då var han ändå god tvåa i fjärde VM. Våra nordiska representanter Julius Nielsen, Danmark, och Sture Nyman, Sverige, ligger över 50 %.

Europamästerskapet i fjärrschack

Sture Nyman (Sverige)	9	1	1	9½
Schoisswohl (Österrike)	8	1	1	8½
Thiele (Östtyskland)	7	2	1	8
Svenneby (Norge)	7	2	2	8
Abramov (Sovjet)	5	2	0	6
Llorens (Spanien)	5	2	3	6
Crusi Moré (Spanien)	4	4	1	6
Kuntermann (Östtyskland)	3	6	5	6
Vymetal (Tjeckoslovakien)	4	2	3	5
Gil Aranda (Spanien)	4	1	4	4½
Varada (Tjeckoslovakien)	4	1	6	4½
Hugo Larsson (Sverige)	2	4	3	4
Chachoucek (Tjeckoslov.)	2	2	8	3
Mahel (Tjeckoslovakien)	1	0	13	1
Martsum (Danmark)	0	0	14	0

Sture Nyman från Ekerö måste ha en honnör. Den som spelat korr.schack vet hur mycket tid ett enda teleparti kan ta. Att vara med i både VM och EM final och dessutom även ha ett teleparti med Bent Larsen och ändå ligga i topp, det är nästan otroligt. Uppmärksammas bör även norrmannen Svennebys goda placering och Hugo Larsson i Malmö kamp är även värt beröm.

E. Larsson

Partier

Från turneringen i Beverwijk

Nr 32. SICILIANSKT

Lutikov		Bent Larsen	
1. e4	c5	2. Sf3	g6
3. d4	Lg7	4. d×c5	Da5†
5. Sc3 (!)			

Ett chansrikt bondeoffer, vars antagande ger vit en snabb utveckling där löparparet kan bli farligt, då svart har bytt av fianchettolöparen.

5. — Sf6?

Svart är ju inte tvungen att antaga offret, men textdraget är ett allvarligt fel och ger vit fria händer i centrum. Nödvändigt var säkert 5. — D×c5.

6. Sd2!

Den moderna uppfattningen av öppningsspelet! Det gör ingenting om man i öppningen flyttar samma pjäs flera gånger, om blott dragen har klara positionella motiveringar — som nu i detta fall, där den vita springaren får ett härligt fält på c4.

6. — D×c5 7. Sc4 0—0
8. e5! Sg4?!

Nästan tvunget, eftersom svart efter 8. — Se8 9. Le3 Dc6 10. Sd5 måste finna sig i att vit helt bestämmer takten.

9. D×g4 d5 10. Le3 Db4

Allt annat förlorar en bonde, t.ex. 10. — L×g4 11. L×c5 d×c4 12. f4.

11. Dh4 d×c4 12. 0—0—0!

Allt är noga beräknat. Efter 12. — L×e5 13. a3! Da5 14. Td5 Lf6 15. D×f6 D×d5 16. S×d5 e×f6 17. Sc7 har vit materiell övervikt.

12. — Sc6 13. Td5

Hotar damfångst efter såväl 14. a3 som 14. Tb5.

13. — e6

Ger damen flyktfältet e7.

14. Tc5!

Fint spelat. Nu är den svarta damen avspärrad från kungsflygeln och Be5 indirekt garderad, ty 14. — L×e5 15. a3 Db6 16. T×e5 etc.

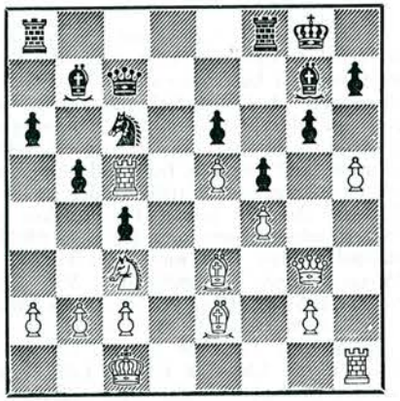
14. — f5 15. f4 Db6

Stormästaren utnyttjar genast den omständigheten, att Le3 nu är ogarderad, för att skaffa damen en reträtt.

16. Dg3 a6 17. h4 Dc7
18. h5 b5 19. Le2

Hotar T×c6 jämte Lf3.

19. — Lb7

20. h6!

Just som svart har fullbordat sin utveckling, sätter vit in det avgörande angreppet. Textdraget är det riktiga och mycket bättre än 20. h×g6, på vilket svart med 20. — h6 ännu kunde bjuda motstånd. Nu spelar svart i fortsättningen med en figur mindre.

20. — Lh8 21. Lf3 Tfd8
22. Dh3 Dd7 23. Td1 De8
24. g4 b4 25. Se2 T×d1†
26. K×d1 Td8† 27. Ke1

Över till den trygga kungsflygeln!

27. — b3 28. a×b3 c×b3
29. g×f5 e×f5 30. Dg2

Svart är nu förlorad med tanke på dubbelhotet Ld5† och L×c6.

30. — S×e5 31. f×e5 L×f3
32. D×f3 L×e5

Nu har löparen kommit fri — men i en ställning där den förloras!

33. Lg5! **Uppg.**

Efter 33. — Tb8 följer 34. Dd5† och efter 33. — Td6 34. D×b3† Kf8 35. T×e5 D×e5 36. Lf4 följt av Db8† och svart förlorar "hela tornet".

Anm. för TfS av Eigil Pedersen

Nr 33. GRÜNFELD

Spassky		Bent Larsen	
1. d4	Sf6	2. c4	g6
3. Sc3	d5	4. c×d5	S×d5
5. e4	S×c3	6. b×c3	Lg7
7. Lc4	0—0		

Varianten torde vara känd för de flesta läsare och användes bl.a. av exvärldsmästaren Smyslov i kandidatmatchen mot Geller häromåret och Geller fick här tillfälle att spela ett glansparti som vit. Öppningens idé från svarts sida är att vits "starka" centrum skall angripas från båda flyglarna och rivas upp, men hittills är det inte bevisat att det kan göras! Får jag lov att visa ett minatyrparti som jag fick tillfälle att spela redan 1949 mot Chr. Poulsen i DM-turneringen i Köpenhamn: Vit (Eigil Pedersen), Svart (Chr. Poulsen). Det följde 8. Se2 c5 9. Le3 Sc6 10. 0—0 c×d4 11. c×d4 Sa5 12. Ld3 Le6 13. d5! L×a1 14. D×a1 f6 15. Lh6 Te8 16. Sf4 Ld7 17. e5 Tc8 18. e6 La4 19. Db1! Kh8 20. L×g6 h×g6 21. Lg7†! och svart gav upp. Den östtyske stormästaren Uhlmann är säkert just nu den spelare som bäst känner denna öppning, och han har använt försvaret i flera viktiga partier, senast i Havannaolympiaden där han spelade det mot stormästaren och teoretikern Pachman och förlorade. Vi diskuterade detta parti i Havanna och Bent Larsen menade, att det svarta spelet kunde förstärkas. Försöket göres i detta viktiga parti, som faktiskt gäller förstaplatsen!

8. Se2	Dd7	9. 0—0	b6
10. Le3	Lb7	11. f3	Sc6
12. Tc1	Tad8 (?)		

Den idealiska uppställningen för svart måste vara kungstornet på d8 och det andra tornet på c8, följt av framstöten c7—c5, men svart blir överraskad av vits "fräcka" spel, som bl. a. innehåller ett chansrikt bondeoffer.

13. Dd2	Sa5	14. Ld3	c5
15. Tfd1	Da4	16. Lh6!	Sc4

Svart avböjer — säkert med rätta — bondevinsten genom 16. — L×h6 17. D×h6 D×a2, ty efter 18. d5! får vit en chansrik angreppsställning. Om svart i stället hade spelat 12. — Tfd8, så hade han här haft draget 16. — Lh8.

17. L×c4	D×c4	18. L×g7	K×g7
19. Sg3	f6	20. Sf1	Df7
21. Se3	c×d4	22. c×d4	Td7

Med tanke på poängställningen — Spassky 9½ och Larsen 8½ — gör den danske stormästaren aktningsvärda ansträngningar för att vinna partiet. Annars hade han nog valt det remibetonade Tdc8.

23. d5	Tfd8	24. Sg4	h5!?

Avbytet av fianchetto-löparen har skapat hål i den svarta kungsställningen och den är svår att försvara. Men textdraget innebär en fortsatt försvagning, och Spassky utnyttjar detta mycket fint i fortsättningen. Men frågan är om svart har något bättre. Efter 24. — e6 (?) kan följa 25. Dh6† Kh8 26. Dh4 och vit har alltjämt de bästa möjligheterna.

25. Dh6†	Kg8	26. Se3	Dg7

Nu kan svart inte spela det livsviktiga e6 och han inriktar sig nu på remi, men det är Spassky inte intresserad av!

27. Df4	Kh7	28. Kf2!	

Förbereder det följande angreppet på g-linjen.

28. —	Df7

En olycklig placering. Bättre var Df8.

29. g4	h×g4

Efter 29. — h4 30. g5! "hänger" damen på f7.

30. D×g4	Dg7	31. Tg1	

Hotar avgörande Sf5!

31. —	e6

På 31. — Dh6 följer 32. Tg3!

32. D×e6	Dh6	33. D×f6	Tf8

Eller 33. — D×h2† 34. Sg2!

34. Dg5	Dg7

Och nu 34. — D×h2† 35. Tg2!

35. Tc2	Tdf7	36. Tg3	Tf4
37. Sg4	Uppg.		

Anm. för TfS av Eigil Pedersen

Nr 34. BENONI

Gligoric	Ghitescu

1. d4 Sf6 2. c4 c5 3. d5 e5 4. Sc3 d6 5. e4 Le7 6. Sf3 0—0 7. Le2

Bättre 7. Ld3 som Spassky spelade mot Ghitescu två ronder senare.

7. — Se8 8. 0—0 g6 9. Lh6 Sg7 10. Dd2 Sd7 11. Tad1 Te8 12. Dc2 Sf8 13. a3 f5 14. b4

Den vanliga metoden, om vit skall spela på damflygeln.

14. — b6 15. b×c5 b×c5 16. Tb1 f×e4 17. S×e4 Sf5 18. Ld2 Sd7 19. Ld3 Sf6 20. Seg5 Sg7 21. Tfe1 Tf8 22. Da4 Ld7 23. Da6 Sfh5 24. Le4 Lc8 25. Da4 Sf6

Spelet tycks vara i fullkomlig jämvikt.

26. Ld3 Ld7 27. Dc2 Sfh5 28. Se6

En kombination som ser ut att vara perfekt, men det finns en svårupptäckt hake i den.

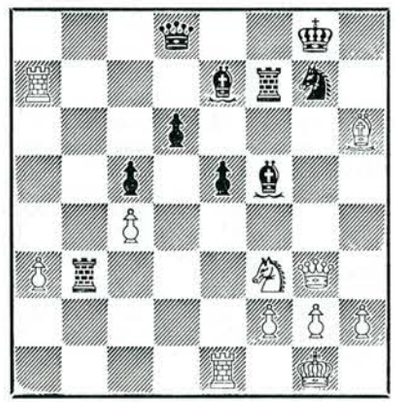
28. — S×e6 29. d×e6 L×e6 30. L×g6 h×g6 31. D×g6† Sg7 32. Lh6 Tf7

Avsikten var att fortsätta här med 33. L×g7 jämte D×e6, men Gligoric upptäckte nu, att svart har mellandraget 33. — Lf5 och behåller pjäsen (34. Dh5 K×g7). Han får därför nu inrikta sig på att försöka rädda partiet genom att skapa nya förvecklingar.

33. Tb7 Lf5 34. Dg3 Tb8?

Ghitescu tror att faran nu är helt över och offrar bonde för att själv ta hand om spelet. Men Gligoric har redan en ny kombination i sikte — och denna gång en korrekt sådan. Det riktiga var 34. — Lf6.

35. T×a7 Tb3

Textdraget ser förkroossande starkt ut, då det hotar e5—e4 och den vita damen inte har några fält.

36. S×e5!!

Ett fantastiskt damoffer, som man väl kan förstå att Ghitescu ej tagit med i räkningen.

36. — T×g3 37. S×f7 Db8

Det hade väl varit bättre att gå in på 37. — K×f7 38. T×e7† D×e7 39. T×e7† K×e7 40. h×g3, i vilket fall vit har tre bönder för pjäsen.

38. Ta×e7 Tg6 39. L×g7 Le6

Svart har fullt arbete med att rädda pjäser som hänger. På 39. — T×g7 följer 40. Sh6† och på 39. — K×g7 kommer 40. S×d6†.

40. Sh6† Kh7

Här bröts partiet. Det färdigspelades samma dag och fortsättningen blev följande:

41. Lc3† K×h6 42. Ld2† Kh5 43. Th7† Kg4 44. h3† Kf5 45. g4† T×g4†

Svart måste ge torn, ty 45. — Kf6 46. Lc3† Kg5 47. Th5† o.s.v.

46. h×g4† K×g4 47. Te4† Kf3 48. Te3† Kg4 49. Tg3† Kf5 50. Th5† Kf6 51. Lc3† Ke7 52. Th7† Lf7 53. Te3† Kf8 54. Lg7† Uppg.

Nr 35. NIMZOINDISKT

Bent Larsen	Szabo

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. Dc2 d5 5. c×d5 D×d5 6. Sf3 c5 7. Ld2 L×c3 8. L×c3 c×d4 9. S×d4 e5 10. Sf5.

Alternativet är 10. Sf3. Textdraget är känt från partiet Capablanca — Euwe, AVRO-turneringen 1938.

10. — L×f5 11. D×f5 Sc6 12. e3 0—0 13. Le2 De4

Bättre än 13. — D×g2 14. Lf3, vilket efter avbyten leder till klar fördel för vit.

14. Dh3 Sd4! 15 Ld1

Svart får lätt tillbaka pjäsen i händelse av att offret antages. Det följer 15. e×d4 e×d4 16. Ld2 Tfe8 17. Df3 D×f3 jämte d3.

15. — Sd5 16. 0—0 S×c3 17. b×c3 Se6 18. Lf3 Dc4 19. L×b7 Tab8 20. Df3 Tfd8 21. Tfd1 T×d1† 22. T×d1 D×a2

Svart har nu goda utsikter tack vare sin avlägsna fribonde, vilket han också målmedvetet spelar på i fortsättningen.

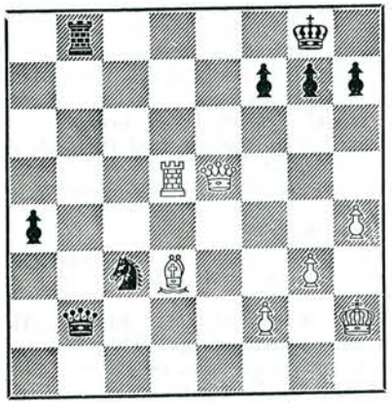
23. h4 Da4 24. Le4 a5 25. g3 Sc5 26. Ld5 De8 27. e4 a4 28. De2 Db5 29. Lc4 Db6 30. Td5!

En stor överraskning, då svart kan schacka på b1 och sedan vinna e-bonden. Den djupaste poängen med draget visar sig först senare och innebär en fälla av det mera ovanliga slaget.

30. — Db1† 31. Kh2 S×e4 32. Ld3!

Bent Larsen kunde naturligtvis vunnit tillbaka bonden med 32. T×e5, men han är ute efter mer än remi, och det är nu han gillrar fällan.

32. — S×c3 33. D×e5 Db2?

Textdraget ser riktigt ut — det garderar springaren och tornet och hotar dessutom att slå på f2 med schack. Men nu vinner vit på ett överraskande sätt. Det enda möjliga försvaret var 33. — Db4! 34. Tb5 T×b5 35. De8† Df8 36. L×h7† K×h7 37. D×f8 Tf5.

34. Tb5!!

Svart kan inte slå tornet med någon pjäs (T×b5, De8 matt) och det hotar både D×b8 och T×b2!

34. — D×f2† 35. Kh3

Svart måste nu parera matten och förlorar pjäs.

35. — Tf8 36. D×c3 g6 37. Lc4 Dg1 38. Df3 Dc1 39. Tc5 Kg7 40. Tc7 Kh6 41. g4 f6 42. g5† Uppg.

Nr 36. BENONI

Spassky		Ghitescu	
1. d4	Sf6	2. c4	c5
3. d5	e5	4. Sc3	d6
5. e4	Le7	6. Sf3	0—0
7. Ld3	Sbd7	8. De2	Se8

Detta borde ha spelats redan i förra draget, vilket Ghitescu också gjorde i andra partier i Beverwijk. Svårigheterna för svart i fortsättningen beror på att löparen på c8 är stängd.

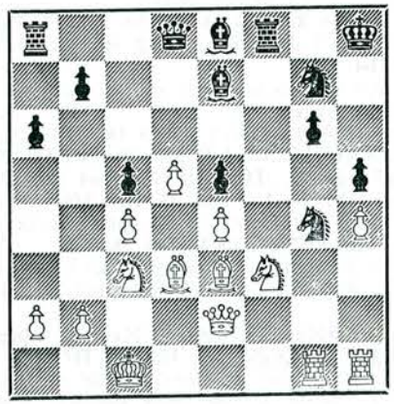
9. g4	g6	10. Lh6	Sg7
11. 0—0—0	Sf6	12. h3	

Vits angrepp hejdas — men inte länge. Med ett par drag garderar han g-bonden ordentligt och sedan kan h-bonden fortsätta.

12. —	a6	13. Tdg1	Ld7
14. Sd2	Kh8	15. h4	Sg8
16. Le3	h5	17. g5	Le8

Svart förbereder f7—f5 och hoppas därmed kunna befria sina instängda figurer. Att förhålla sig passiv går väl inte heller i längden.

18. f4	f5	19. g×f6 e.p.	S×f6
20. f×e5	d×e5	21. Sf3	Sg4

22. T×g4!

Ett kvalitetsoffer som är så mycket finare som det kräver ännu ett kvalitetsoffer några drag senare! Dessa båda offer tillsammans bildar en storslagen kombination.

22. —	h×g4	23. S×e5	Sh5

Svart hotar nu Sg3, och om vit fortsätter med 24. D×g4, så följer 24. — Dd6 och vit kommer plötsligt i svårigheter (25. Sf3 Ld7).

24. S×g4!!

Den egentliga poängen. Vit har nu genast det starka e4—e5 till hands och svart har ingenting annat än att antaga det andra kvalitetsoffret också.

24. —	Sg3	25. Dg2	S×h1
26. e5	Tf7	27. D×h1	Th7
28. e6	Lg5	29. De4	L×e3†
30. D×e3	De7		

Svårigheten för svart är att hans löpare inte har något fält, vilket förlamar hela hans spel.

31. Se4	T×h4	32. Sef6	Dc7
33. Le4	Da5	34. Dg3	g5

Längre motstånd bjöd motoffret 34. — T×g4.

35. S×e8	T×e8	36. De5†	Uppg.

Ty i nästa drag förlorar svart torn genom D×g5†.

Från turneringen i Stockholm

Nr 37. NIMZOWITSCHS FÖRSVAR

Keres		Larsen	
1. e4	Sc6	2. d4	d5
3. Sc3	d×e4	4. d5	Sb8
5. Lf4	a6	6. Lc4	Sf6
7. De2	b5	8. Lb3	c5
9. d×c6 e.p.	S×c6	10. Td1	Da5
11. Ld2	Sd4	12. S×e4!	

Därmed är det klart, att Bent Larsens experiment med denna öppning misslyckats — åtminstone för den här gången. Poängen är att efter 12. — S×e2 13. L×a5 vit hotar Td8 matt och därigenom vinner pjäs.

12. — Dd8 13. De3 S×e4 14. Lb4

Starkare än att genast slå tillbaka på e4. Det hotar nu 15. T×d4 Sd6 16. T×d6.

14. — e5 15. L×f8 K×f8 16. D×e4 Lf5

Med förstörd rockad offrar Bent Larsen nu också en bonde i hopp om att få något motspel.

17. D×e5 De8

På så sätt kommer svart ur det värsta. Han framtvingar dambyte och frigör med tempovinst den fängslade springaren.

18. D×e8† T×e8† 19. Kd2 h5 20. Sf3 Te2† 21. Kc3 Sc6 22. Td2 b4† 23. Kc4 Te8 24. La4 Th6 25. Sd4 Se5† 26. Kb3 Ld7

Svart försvarar sig energiskt och lyckas med nöd undgå svårare materiell förlust: 27. L×d7 S×d7 28. Sf5 Sc5†.

27. L×d7 S×d7 28. K×b4 Tg6 29. g3 Tb8† 30. Ka3 Se5

Ett sista försök, som inte är att förakta.

31. b3 Tg5

Med hotet 32. — Sc4† 33. b×c4 Ta5 matt!

32. Ka4! Tg6 33. c4 Tgb6 34. Thc1 Kg8 35. c5 Tb4† 36. Ka3 a5 37. f4 Sg4 38. Sc6 Uppg.

Nr 38. SICILIANSKT

Keres		Martin Johansson	
1. e4	c5	2. Sf3	e6
3. Sc3	Sc6	4. d4	c×d4
5. S×d4	Dc7	6. g3	a6
7. Lg2	Sf6	8. 0—0	Le7
9. Te1	d6	10. S×c6	b×c6
11. e5!	d×e5	12. T×e5	0—0
13. Lf4	Db7	14. Sa4	Td8
15. Ld2	Tb8	16. De1	Ld6
17. Te3	Db5	18. b3	Lc7
19. Tc3	Ld7	20. Sc5	Sd5
21. a4	Db6	22. a5	Da7
23. S×d7	T×d7	24. T×c6	Tbd8
25. Lg5	Tb8	26. T×e6!	Uppg.

Från olympiaden i Havanna

Nr 39. DAMGAMBIT

Sejer Holm Petersen, Danmark		Zinn, Östtyskland	
1. d4	d5	2. c4	e6
3. Sc3	Sf6	4. c×d5	e×d5
5. Lg5	Le7	6. Dc2	0—0
7. e3	b6	8. Ld3	h6
9. Lh4	Lb7	10. Sge2	c5 (?)

Denna framstöt kommer nog för tidigt. Svart borde ha avvaktat vits rockaddrag, innan "motspelet" på damflygeln inledes. Resultatet blir nu endast att han får de hängande bönderna på d5 och c5 samt att dessa blir objekt för vits angrepp.

11. d×c5 b×c5 12. Td1!

Nu skall kungen till den säkra kungsflygeln.

12. —	Sbd7	13. 0—0	Da5 (?)

Ett oförsiktigt damutfall utan egentligt mål. Nu utnyttjar vit energiskt, att de svarta figurerna på e7 och d7 hänger.

14. f4	Tfe8		

Svart får inte många chanser i det följande spelet och han borde nog därför ha kastat sig ut i det ovissa med d5—d4 för att därmed öppna viktiga linjer.

15. Lb5!	Ted8	16. Sg3	g6
17. e4!			

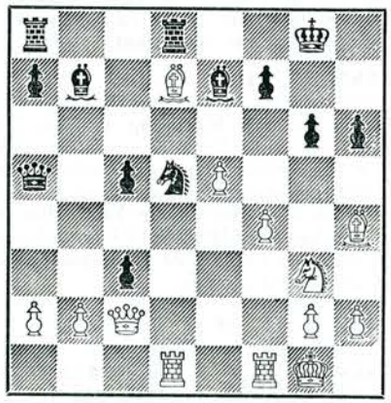
Svart står dåligt med sin springare på d7 och även löparen på e7 hänger i vissa varianter.

17. —	d4	18. e5!	d×c3

Eller 18. — Sd5 19. S×d5 L×h4 20. Lc4 med klar fördel för vit.

19. L×d7 Sd5

Nu räknade svart med att ha kommit över det värsta, bl.a. med tanke på hotet Se3, men ...

20. Le6!

Detta praktdrag hade svart inte tagit med i räkningen.

20. — Kf8

Också komplikationerna efter 20. — S×f4 21. T×f4 utfaller till förmån för vit.

21. f5!

Återigen ett kraftdrag, som bl.a. innehåller ett damoffer.

21. — Se3

Svart är försvarslös mot det vita angreppet.

22. f×g6! T×d1

Eller 22. — L×h4 23. T×f7† Ke8 24. g7!

23. D×d1! Uppg.

En fantastisk slutställning, där svart blir matt vare sig han slår på d1 eller f1. Vi överlåter åt läsaren att själv leta fram mattsättningarna.

Anm. för TfS av Eigil Pedersen

Från zonturneringen i Vrnjacka Banja

Nr 40. SICILIANSKT

Gheorghiu		Barczai	
1. e4	c5	2. Sf3	d6
3. d4	c×d4	4. S×d4	Sf6
5. Sc3	Sc6	6. Lc4	e6
7. Le3	a6		

Svart håller sig till det rutinmässiga. Han borde här ha motarbetat vits planer med 7. — d5, men han tycks vara helt oförberedd på vits val av variant.

8. Lb3 Dc7 9. De2

Denna speciella blandning av Lc4, De2 och g4, som användes med strålande resultat av Velimirovic i hans parti mot Sofrevsky vid jugoslaviska mästerskapet i Titograd 1965 och som därför kan kallas V-cocktail, kan man lätt bli yr i huvudet av, men man kan räkna med att motståndaren blir ännu mera dimmig.

9. — Sa5

Också Sofrevsky spelade detta (med Le7 och vits 0—0—0 inskjutna) men för illa efter 11. g4 b5 12. g5 S×b3† 13. a×b3 Sd7 14. Sf5!! I båda dessa fall — och i flera andra — lockades svart att göra drag som är vanliga i liknande ställningar, men kruxet är att sådana drag inte riktigt passar i denna ställning. Ivkov har föreslagit 9. — Le7 10. 0—0—0 0—0 11. g4 S×d4, men man kan undra om så värst många spelare skulle tycka om svarts ställning efter 12. T×d4, t.ex. 12. — e5 13. Tc4 jämte 14. g5. För att undvika T×d4 kan man tänka sig att svart försöker 9. — S×d4 genast, men även så är vits spel att föredraga. Han kan t.o.m. efter 10. L×d4 Le7 försöka 11. e5 o.s.v. Allt detta bör innebära, att Velimirovics variant har kommit för att stanna!

10. g4 h6

Efter det osunda 10. — e5 11. Sf5 g6 har vit valet mellan 12. Se3, 12. Lg5 och 12. g5! Men 10. — h6 gör knappast något bättre intryck. Anhängarna av Sicilianskt måste tydligen finna något tidigare i varianten.

11. 0—0—0 b5

Om nu 11. — e5 12. Sf5 g6, så förstås 13. S×h6.

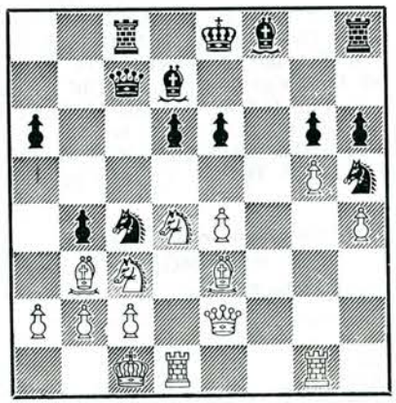
12. f3 Ld7

Man är frestad att kritisera det draget också, men i en sämre ställning är alla drag tvivelaktiga!

13. h4

Svarts pjäser står nu så disharmoniskt, att vits angrepp går nästan av sig själv.

13. — Sc4 14. g5 Sh5
15. Thg1 g6 16. f4 Tc8
17. f5 b4 18. f×e6 f×e6

Det var inte inbjudande för svart att tillåta e×d7 och slå tillbaka med kungen.

19. Sd5!

En tematisk poäng i ett fall som detta, där exakt beräkning av de taktiska vändningarna inte är alldeles nödvändig.

19. — e×d5 20. e×d5 Se5
21. Se6 L×e6 22. d×e6 Lg7

Om svart går tillbaka till c4 med springaren — för att stänga diagonalen för Lb3 — så följer 23. Ld4 Lg7 och vit har valet mellan dragen 24. De4, 24. e7 och 24. Tgf1.

23. D×a6 h×g5 24. T×d6 0—0

Eftersom svart har en pjäs mer, innebär detta endast ett kvalitetsoffer. Han hoppas på motchanser. Det är ännu en del spel kvar.

25. e7† Kh7 26. e×f8D L×f8
27. Tb6 Lc5 28. L×c5

Här skulle förstås 28. Tb7 bli för dyrbart efter 28. — L×e3† etc.

28. — D×c5 29. Tb7† Kh8
30. Td1 g4 31. De6 Tf8
32. Te7! Sf3 33. D×g6! D×e7
34. Dh6† Uppg.

Det blir matt i ett par drag genom 34. — Dh7 35. D×f8† o.s.v. Ett övertygande exempel på en modevariant.

Anm. för TfS av D. Andric

Nr 41. KUNGSINDISKT

Gunnarsson		Ivkov	
1. d4	Sf6	2. c4	g6
3. Sc3	Lg7	4. e4	d6
5. f3	0—0	6. Le3	Sc6
7. Sge2	a6		

En modern behandling: svart kombinerar standarddraget e7—e5 med det positionella hotet Tb8 jämte b7—b5.

8. Sc1

Vanligen spelas detta först efter 8. Dd2 Te8. Emellertid, på basis av partierna Ivkov—Sofrevsky (jugoslaviska mästerskapet 1965) Bobocov—Ivkov och O'Kelly—Geller (Havanna 1966) kan man redan fastslå att denna springarmanöver tar för lång tid, och då måste man fråga sig varför man egentligen skall ha så bråttt med att utveckla den till e2.

8. — e5 9. d5

O'Kelly försökte behålla spänningen i centrum med 9. Sb3, men detta slog inte särskilt bra ut.

9. — Sd4 10. Sb3

Här är 10. L×d4 e×d4 11. D×d4 S×e4 ett gammalt trick.

10. — S×b3 11. a×b3 c5
12. b4 (?)

En god strategisk idé — men tyvärr finns det inte tid för sådant, eftersom svart överraskande snabbt kan ge vit händerna fulla på den andra sidan. Ett utvecklingsdrag som 12. Ld3 eller Le2 var absolut att föredraga.

12. — c×b4 13. Sa2 Sh5
14. S×b4 f5 15. e×f5 g×f5
16. Le2 Sf4 17. Lf1

Vit hoppas att få tillbaka tempot med g3, alltjämt i så fall med goda positionella utsikter.

17. — Ld7 18. g3 Sg6
19. Lg2 Tc8 20. De2 f4
21. Lf2 e4!

Redan slutangrepp! Om nu 22. f×e4 så 22. — f3! 23. L×f3 Se5 24. Lg2 Lg4 och därpå antingen Sf3† eller T×c4 eller S×c4, och det sista motståndet brytes.

22. 0—0 f×g3 23. h×g3

Inte 23. L×g3 för 23. — Db6† jämte D×b4.

23. — e×f3 24. L×f3 Se5
25. Lg2 Lg4 26. Uppg.

Vit förlorar åtminstone de båda bönderna c4 och b2. Svart kunde också ha spelat 25. — Sg4, eftersom hotet S×f2 jämte Ld4 varken kunde pareras med 26. Lf3 för 26. — S×f2 27. D×f2 Lg4 28. De2 Db6† eller med 26. Tad1 på grund av 26. — S×f2 27. T×f2 Db6 28. Sc2 Lg4 etc.

Ett konsekvent spelat parti, som efterlyser förbättringar i vits spel i denna moderna variant.

Anm. för TfS av D. Andric

Nr 42. TRESPRINGARSPEL

Hindle		Mohrlok	

1. e4 e5 2. Sf3 Sf6 3. Sc3 Lb4 4. S×e5 0—0 5. Le2 Te8 6. Sf3 L×c3 7. d×c3 S×e4 8. 0—0 Sc6 9. Le3 d6 10. Sd2 Lf5 11. Lb5 Df6 12. Sb3 Dg6 13. Kh1 a6 14. L×c6 b×c6 15. Sd4 Ld7 16. Te1 Te5

Vit har misslyckats med öppningen och står något sämre, men han har än så länge ett hållbart spel.

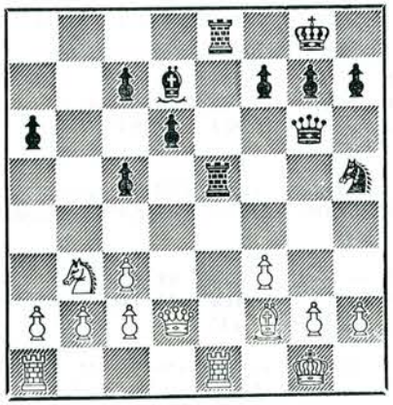
17. f3 Sg3†!

Västtysken Mohrlok visar i detta parti vilken farlig angreppsspelare han är, och han nådde också goda 9½ poäng i turneringen. Det är här inte bra för vit att svara med 18. h×g3 för 18. — T×e3 19. T×e3 Dh6†.

18. Kg1 Tae8 19. Dd2?

Här hade vit ännu räddningschansen 19. Lf2.

19. — Sh5 20. Lf2 c5 21. Sb3

21. — Te2!! 22. Dd3

Det går inte att slå tornet: 22. — T×e2 T×e2 23. D×e2 Sf4 24. Df1 Lb5 och vit förlorar damen.

22. — D×d3 23. c×d3 Sf4 24. d4 c4 25. Sa5 Sd3 26. T×e2 T×e2 27. Lg3 T×b2 28. S×c4 Tc2 29. Tab1 f6 30. Tb7?

Tidsnöd!

30. — Tc1† 31. Uppg.

Nr 43. SICILIANSKT

Jansa		Gheorghiu	
1. e4	c5	2. Sf3	d6
3. d4	c×d4	4. S×d4	Sf6
5. Sc3	g6	6. Le3	Lg7
7. f3	Sc6	8. Lc4	

"Årtiondets drag" i många varianter av Sicilianskt.

8. —	Ld7	9. Dd2	Tc8
10. Lb3	Se5	11. 0—0—0	Da5

En invecklad och svår variant, som mången gång har hjälpt en bättre spelare att få övertaget med de svarta pjäserna. Men mot en stark motståndare kan det gå illa, särskilt om man inte är på det rätta humöret, och det var Gheorghiu säkert inte, eftersom hans värste rival i denna turnering, Barczai, dagen innan hade fått en oförtjänt poängutdelning.

12. Kb1

Ett nyttigt drag här, från många synpunkter sett.

12. — Sc4 13. L×c4

Den andra löparen är mera värdefull för vit, eftersom annars Lg7 kan bli farlig.

13. — T×c4 14. g4

En del spelar automatiskt h4, men i en del fall är g4 mera exakt.

14. — h5 (!)

Detta har redan tidigare spelats några gånger, men om man får döma av detta parti, borde det ersättas med 14. — h6! vilket rekommenderats av några teoretiker i Belgrad, som tror att svarts ställning är tillräckligt sund för att tåla den långsamma manövern K-f8-g8-h7 i kombination med a7—a6, b7—b5 etc.

15. Sb3 Dc7 16. g5 Sh7

En springare som knappast ger några löften — eller hur?

17. Sd5 Db8 18. Lf4

Mera exakt var 18. Ld4, vilket praktiskt taget framtvingar e7—e5, vilket nu kunde ha undvikits av svart med 18. — Dd8! Men Gheorghiu är otålig. Hotet är förstås 19. S×e7!

18. — e5 19. Le3 b6
20. Dd3 Tc8 21. f4

En mycket enklare metod, Td2 jämte Thd1, var här mer än nog. Men Jansa räknar — riktigt nog — med Gheorghius brist på tålamod.

21. — f5

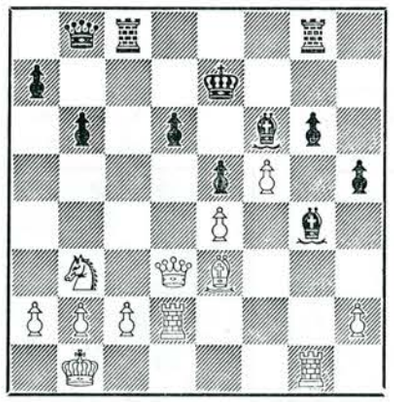
Svart har knappast något val, då e×f4 är uteslutet och vit hotar med f4—f5.

22. g×f6 S×f6 23. S×f6 L×f6
24. Thg1

Den stackars Bd6 är förstås inte något lockande byte. Det bör noteras, att Jansa här endast hade 15 minuter kvar för de återstående 16 dragen. Och det är just nu som denne positionsspelare måste använda allt han har av kombinationsförmåga. Det är sant att han får någon hjälp av Gheorghiu. Här t.ex. är 24. — Kf7 antagligen bättre än det som svart väljer.

24. — Lg4 25. Td2 Tg8
26. f5 Ke7

Med tanke på vad som nu följer var 26. — Kf8 säkert bättre.

27. T×g4!! h×g4 28. Dd5 Kf8
29. De6 Kg7 30. T×d6 Tcf8

Och nu kommer det — just när allting tycks vara i ordning för svart.

31. Lg5!! L×g5

Inte heller 31. — D×d6 skulle hjälpa: 32. D×d6 L×g5 33. D×g6† Kh8 34. Dh5†.

32. D×g6† Kh8 33. Dh5† Kg7
34. D×g5† Uppg.

Anm. för TfS av D. Andric

Från landskampen mot Finland
Nr 44. NIMZOINDISKT

K. Ojanen		Ove Kinnmark	
1. d4	Sf6	2. c4	e6
3. Sc3	Lb4	4. e3	0—0
5. Ld3	c5	6. Sf3	d5
7. 0—0	Sc6	8. a3	

Huvudfortsättningen i den moderna varianten. Oftast spelas nu 8. — L×c3 9. b×c3 d×c4 10. L×c4 Dc7, men även svarts följande drag är enligt Taimanov fullt spelbart.

8. — La5 9. c×d5

Det bästa. 9. d×c5 L×c3 10. b×c3 e5 11. c×d5 D×d5 leder till full utjämning.

9. — e×d5 10. Se2

Vits bästa möjlighet är 10. d×c5 L×c3 11. b×c3 med avsikt att öppna spelet.

10. — c4 11. Lc2 Lc7
12. b3 c×b3 13. L×b3 Lg4

14. Sg3 Se4 15. Dd3 Te8
16. Lb2

Betydligt bättre var Sd2. Nu får svart chansen att helt deplacera vits pjäser på damflygeln.

16. — Sa5! 17. Lc2

Det hotade 17. S×b3 18. D×b3 L×f3 åtföljt av Sd2.

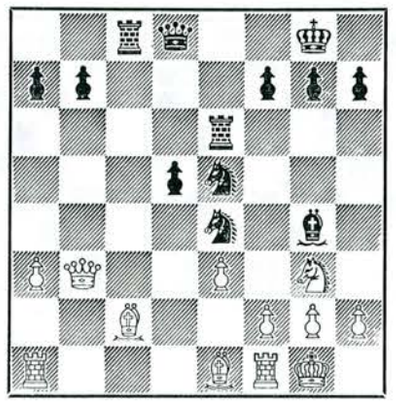
17. — Sc4 18. Lc3 Tc8
19. Le1

Nu var hotet 19. — L×g3 20. h×g3 S×e3 21. f×e3 T×c3.

19. — Te6 20. Se5

Förtvivlan, men mot L×f3 åtföljt av Dh4 fanns ingen räddning att se. Till direkt pjäsförlust förde 20. Sd2 Se×d2 21. L×d2 Sb2! 22. Db3 Tb6 23. Da2 L×g3 24. h×g3 T×c2.

20. — L×e5 21. d×e5 S×e5
22. Db3

22. — Sf3†! 23. g×f3

Tvunget då 23. Kh1 Dh4 är direkt slut.

23. — Dh4 24. f×g4

Det spelar ingen roll vad vit spelar.

24. — Th6 25. Kg2

Även 25. Sh5 D×g4† 26. Kh1 D×h5 leder till ogarderbar matt.

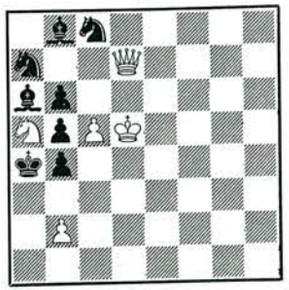
25. — Sg5 26. Th1 Dh3†
27. Uppg.

Anm. för TfS av Ove Kinnmark

Studier

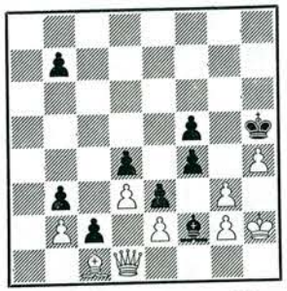
Bidrag och lösningar till ERIC UHLIN, Ivar Claessons gata 7 A, Kungälv.

1361. F. S. Bondarenko och A. P. Kusnetsov, Sovjet Original

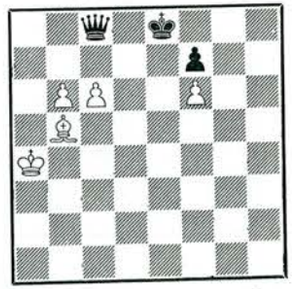
5+8=13 Remi

1362. F. S. Bondarenko och A. P. Kusnetsov, Sovjet Original

9+8=17 Vinst

1363. A. Ericsson, Vaggeryd. Original

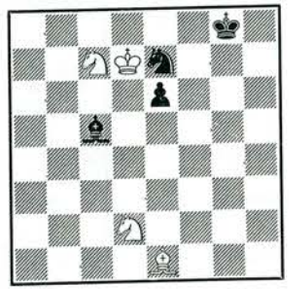
5+3=8 Vinst

1364. H. Källström, Göteborg. Original

4+8=12 Vinst

1365. C. M. Bent, Newbury Original

4+4=8 Vinst

1366. C. M. Bent, Newbury Original

7+7=14 Vinst

Lösningsfrist: 15 maj 1967.

AVDÖMDA STUDIE-TURNERINGAR

Tjeckoslov. schackfederationen, jubileumsturn. 1965: 1. pr V. Koroljkov, 2 pr J. Hasek (CSSR), 3 pr A. Motor (SSSR), 4 pr T. B. Gorgiev. Domare: E. Richter.

Revista de Sah 1964: 1 pr P. Joita (Rumänien), 2 pr F. Bondarenko & Al. Kusnetsov. Domare: T. B. Gorgiev.

Ceskoslovensky Sach 1965: 1 pr V. Pachman, 2 pr V. Kalandadze (SSSR), 3 pr G. Nadaresjvili. Domare: Fr. Richter.

Nederländska schackfederationen 1965: 1—2 pr ex aequo Ing. Vandecasteele (Belgien), V. A Bron, 3 pr J. van Reek (Holland). Domare C. J. de Feyter och F. A. Spinhoven.

Houston Chronicle 1965: 1 pr P. Perkonoja, 2 pr B. Breider (Finland), 3 pr C. M. Bent, 4 pr Dr. A. Wotawa. Domare: R. Brieger och H. M. Lommer.

New Statesman 1965: 1 pr V. A. Bron, 2 pr A. H. Branton, USA, 3 pr J. Selman, Holland, 4 pr A. C. Miller, England. Domare W. Korn och A. J. Roycroft. Samma domare har utsetts för New Statesman's internationella studieturnering 1967. Bidrag till New Statesman, Great Turnstile, London, W.C. 1 före 31/12 1967. Priser: 8, 5, 4 och 3 guineas samt 5 hed.omn. om vardera 2 guineas.

V. Pachman
1 pr Ceskoslov. Sach 1965

Remi

1. Kb5 Ld4 2. Se8 Ld7† 3. Kc4 L×e8 4. Lf4† K×h5 5. K×d4 Se2† 6. Ke3 S×f4 7. K×f4 Sd5 8. Ke5 Lc6 9. Sc7 S×c7 10. Kd6 remi.

P. Perkonoja
1 pr Houston Chronicle -65

Remi

1. e6! Lg3† 2. Kd1 L×e6 3. T×g5 Lb3! 4. Lc4!! T×c4† 5. Ke2 Tc3 6. Kd2! Tf3 7. Ke2 Tc3 8. Kd2 Tf3 9. Ke2 Tf2† 10. Ke1! Lh4 11. Tb5† Ka8 12. Tb8† K×a7 13. Tb7† etc. patt eller evig schack.

V. A. Bron, Sovjet
1 pr New Statesman 1966

Remi

1. Kc3! Lg2 2. Kc4! Kc2 3. e4! L×e4 4. K×c5 Kc3 5. Kd6! Kb4 6. b6 Kb5 7. e8D S×e8† 8. Ke7 Sg7 9. Kf6 Sh5 10. Kg5 Sg7 11. Kf6 Se8 12. Ke7.

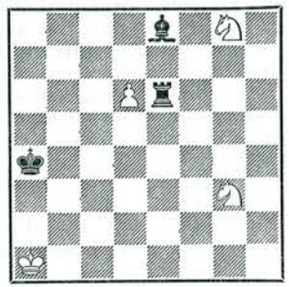
A. H. Branton, USA
2 pr New Statesman 1966

Remi

1. Sd3† Kd4 2. L×f4! Lf3† 3. Kd2 Sc4† 4. Kc2 Ld1†! 5. Kb1! K×d3 6. Lc1 Kc3 7. L×a3 S×a3† 8. Kc1 L drar och patt.

P. Joita
1 pr Revista de Sah 1964

Remi

1. Kb2! Tg6 2. Se4 T×g8 3. Sf6! Th8 4. d7 Lg6! 5. Se8 Th2† 6. Kc1 Th1† 7. Kd2 Lh5 8. Sg7! Lg4 9. Se6!! Td1† 10. Kc2 remi.

V. Koroljkov
1 pr Tjeck. schackfed. 1965

Remi

1. Tg1 L×g1 2. T×f4 Lg2† 3. Ka6 f1D† 4. T×f1 L×f1† 5. Ka5 S drar och patt.

(Forts. från sid. 76)

Med den nya ordningen kan man räkna med bättre kvalitet på spelet. Vidare kommer vi att deltaga i den europeiska lagturneringen, där vi spelar i samma grupp som Västtyskland, Irland och England. Med anledning av Köpenhamns stads 800-årsjubileum kommer denna lagturnering att spelas i den danska huvudstaden med ekonomiskt stöd från stadens sida, och vi behöver nu endast medgivande från de tre övriga nationslagen för att arrangemanget skall vara ett faktum. Det är också meningen att vi efter svenskt mönster för första gången skall anordna ett studieläger för unga spelare. Detta skall förläggas till en högskola i juli månad och man räknar med minst 50 deltagare från hela landet.

Eigil Pedersen

Dr. A. Mandler:

NÅGRA SCHACKMINNEN FRÅN MINA UNGDOMSÅR I WIEN

Schackrummet i Café Central i Wien var i början av detta århundrade en given medelpunkt för schacklivet i Wien. Det fanns här förutom Wiener Schachklub som var av mer privat karaktär, en hel rad av schacksällskap och schackkaféer, men "Central" kände alla schackspelare till. Hit kom mästare från alla världens länder, när de besökte Wien, och här samlades dagligen alla stamgästerna, bl.a. Tartakover, Spielmann, Réti, yngre mästare som Kmoch, König, Vuković, Takács och många andra. För en av dem blev Central formligen ett residens, nämligen Heinrich Wolf. Varje dag satt han på sin bestämda plats och väntade på någon motståndare, som skulle kunna tänkas finna det ärofullt att förlora ett parti mot Meister Wolf. Den avgift som förloraren skulle erlägga, var ringa, och anspråkslös var inte bara mästaren själv utan även hans inkomst. På frågan varför han inte deltog i turneringar eller överhuvud skaffade sig bättre inkomstkällor, brukade han svara, att det liv han inrättat sig i, passade honom bra. Det gav honom en blygsam inkomst på ett bekvämt sätt och mer eftersträvade han inte. Han följde emellertid med intresse alla schackevenemang i världen och var alltid teoretiskt och praktiskt i nivå med de främsta, trots att han under flera år ej deltog i turneringar och nästan aldrig hade tillfälle att korsa sin klinga med motståndare av mästarstyrka.

Vid schackkongressen i Wien 1922 deltog Wolf i mästarklassen. Hårda strider väntade honom mot de största åtida mästarna. Aljechin, Tarrasch, Rubinstein, Maróczy, Bogoljubov, Tartakover, Spielmann, Réti, Grünfeld och andra framstående kämpar var hans motståndare. De flesta av dem brukade under turneringen samlas för en pratstund i Café Central. En dag någon gång efter de inledande ronderna kommenterade några stormästare vad som hittills hade hänt, och man kom att nämna H. Wolf, som denna gång inte var närvarande. "Han har haft tur", sade en av dem, "nästa rond är det mig han möter". — "Och snart är det jag, så det blir inte stor utdelning för honom", fortsatte en annan stormästare med märkbart självförtroende. Ungefär samma åsikt hade de andra närvarande. Själv satt jag vid ett närbeläget bord och lyssnade. Man kunde givetvis inte förebrå dessa mästare för att de var självsäkra. De hade ju en viss rätt att stoltsera med sitt stora kunnande. Men i deras samtal avspeglades ett klart underskattande av en mästarkollega. Även om man hette Aljechin eller Spielmann, så var en öppet uttalad ringaktning knappast berättigad. Den blev inte heller obestraffad. Jag kunde senare med stor tillfredsställelse konstatera, att alla de mästare som så i förväg diskriminerat "den gamla vargen" (som han själv alltid sade) till slut hamnade efter honom i turneringstabellen. Wolf firade i denna turnering kanske en av de största triumferna i sin karriär: han blev trea efter Rubinstein och Tartakover. I partiet mot Aljechin utgick han som segrare.

Inom ramen för denna stora schackkongress, finansierad av den förmögne Bosel, arrangerades även en problemturnering, som med stora rubriker annonserades i dagstidningarna. Detta hände i slutet av turneringen, och de flesta av mästarna hade anmält sig. Réti och jag var först på plats. Jag hade gjort sällskap med honom utan avsikt att deltaga i lösningsturneringen. Ledaren för denna, Dr. Krejcik, meddelade att inte bara mästare kunde deltaga. Réti uttryckte den meningen, att det då måste röra sig om mattproblem och inte om studier, eftersom man väl knappast kunde låta stympare tävla tillsammans med stormästare. Det var första gången jag hörde Réti på allvar hänvisa till sin stormästartitel. Fastän jag inte hade den ringaste tanke att vara med i lösningsturneringen, kunde jag inte låta bli att opponera mig. Jag hävdade, att det var orätt att tro, att en amatör inte kunde tävla med en stormästare när det gällde att lösa studier och gjorde kraftiga invändningar mot denna som jag tyckte oresonliga ståndpunkt från Rétis sida. Han besinnade sig emellertid och sade ingenting om mina protester.

Professor Krejcik beslöt att inte presentera problem utan enbart studier som tävlingsuppgifter och fordrade att jag skulle vara med. Efter vad som förevarit kunde jag inte säga nej, även om jag kände mig rätt liten i medvetandet om att jag ju var den ende klåparen bland alla deltagande stormästare. Tre studier hade vi att lösa, och jag ansträngde mig verkligen att bli fort färdig och undvika en blamage. Men i en studie fanns det en variant som trotsade alla mina ansträngningar. Jag måste lämna denna variant och hade alltså inga större förhoppningar på placering. Döm om min förvåning, när Heinrich Wolf, som fungerade som prisdomare, tilldelade Aljechin och mig de båda första prisen ex aequo. Jag trodde det var ett misstag, men det blev snart uppenbart, att den studie som jag inte hade kunnat bemästra, faktiskt var olöslig. Det bästa alternativet hade varit att förklara studien som olöslig

med tanke på den här ovan omnämnda varianten. Detta hade emellertid Aljechin inte gjort, utan godtagit författarens intention. Den moraliske segraren var enligt min mening Réti, som upptäckt olösligheten men ansett författarens intention vara en förförelse och i brådskan angivit en felaktig lösning. Han hade skyndat sig för att bli först och även inlämnat sin lösning tidigare än alla andra. Men det var inte frågan om att bli först. I så fall hade jag hamnat bland de sista. Utan Réti skulle man aldrig ha observerat att uppgiften i fråga var olöslig.

Min framgång var en stor överraskning för mig, eftersom jag inte alls är någon särskilt skicklig lösare. Förklaringen torde ligga däri, att stormästarna visserligen spelar bättre än de som huvudsakligen ägnar sig åt problem eller studier, men att de förstnämnda begripligt nog får stå tillbaka när det gäller att lösa en förelagd studie. Réti, som absolut var mig överlägsen, hade bara haft otur, men dock lärt sig, att man för att bevisa sin klass inte bara kunde leva på sin titel. Han visade sig emellertid vara en god vän, gratulerade mig och erbjöd sig att hämta ut priset för mig. "Det är sannerligen på tiden", sade han, "för det ryktas att Bosel står inför konkurs och att priserna inte kommer att utbetalas". Så kom det sig att jag samma dag kunde utkvittera det icke oansenliga belopp, som jag hade vunnit, medan däremot priserna i mästarturneringen aldrig utbetalades. Också Réti blev utan, frånsett ett speciellt skönhetspris.

— o —

Problemisten S. Steiner, som jag ofta umgicks med i Wiener Amateurschachklub och som var en välvillig vän och rådgivare, föreslog en gång att vi skulle träffas i Café Central så att jag kunde bekanta mig med den berömde problemkomponisten Maximilian Feigl. När jag anlände till Café Central, satt Steiner redan vid ett schackbräde i diskussion med en för mig obekant man som visade sig vara Feigl. När Steiner fick syn på mig, ställde han upp en tredragare av mig med tre ekomatter och ett mycket bra inledningsdrag, ett problem som jag hoppades mycket av. Feigl som inte hade en aning om att författaren var närvarande, fällde en hård dom: "Sådant här skulle förbjudas i lag och bestraffas!" Jag avslöjade genast att jag var upphovsmannen till problemet. Feigl gjorde allt i mänsklig makt för att rädda den pinsamma situationen. "Det är naturligtvis en helt annan sak", sade han. "Herr Steiner har berättat om Er, och detta problem bekräftar ju att Ni har talang. Jag har inte kritiserat problemet därför att det skulle vara dåligt. Det är en bra uppgift, men av böhmiska problemkomponister har det publicerats så mycket i denna genre, att den måste betraktas som fullkomligt avbetad. Det kan ju Ni som nybörjare naturligtvis inte känna till."

Trots denna ansträngda början blev vi båda snart goda vänner. Feigl försökte aldrig hävda sig gentemot mig trots sina rikare erfarenheter och större kunskaper om problemkomposition. Han var inte direkt avogt stämd mot den böhmiska skolan, men han avskydde sådana problem där mattrena varianter samordnades utan någon ledande idé. Och nog visste han att göra distinktioner. En komponist som t.ex. Havel beundrade han, trots att denne ju var en företrädare för den böhmiska problemskolan. När vi kom in på teoretiska diskussioner rörande schackproblemets estetik, kunde vi aldrig enas. Så snart det gällde en konkret ställning, hade vi däremot märkligt nog samma åsikt.

— o —

Min första stora framgång på problemkompositionens område var det första pris som jag med Feigl erhöll för en fyradragare i Tidskrift för Schack 1923. Det var inte den kontanta belöningen, utan givetvis den stora äran som vederfors oss, som gjorde mig glad. Min självtillit växte och säkerligen var allt detta en orsak till att jag därefter ägnade mig åt problemkomposition med än större iver. Feigl hade för övrigt utan min vetskap insänt uppgiften till turneringen.

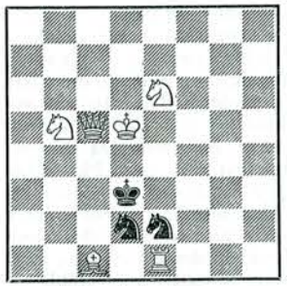
Jag undvek före andra världskriget konsekvent varje deltagande i problemturneringar, då jag ej kunde komma ifrån tanken att varje utmärkelse, varje första pris som tilldelades ett problem, samtidigt innebar ett underkännande eller deklassering av de övriga insända goda bidragen.

Med Feigl upprätthöll jag kontakt brevledes, sedan jag lämnat Wien år 1925, särskilt under tiden före och i början av andra världskriget. Efter krigsslutet lyckades jag inte återknyta förbindelserna. Först genom ett meddelande om hans död i samband med utlysningen av Feigl-minnesturneringen fick jag kunskap om att han inte hade överlevat andra världskriget. Jag har tillbringat många angenäma timmar med honom vid schackbrädet och samtidigt lärt mig oerhört mycket. Jag kommer alltid att minnas honom som en framstående problemist och en fin personlighet.

Problem

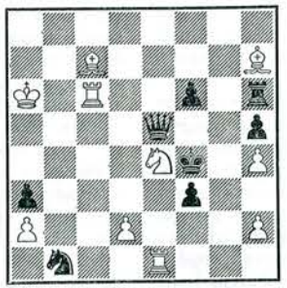
Bidrag och lösningar till
HILDING FRÖBERG,
Midgårdsvägen 8, Handen.

12263. Erik Svedberg, Gnarp

Matt i 2 drag

12264. Bertil Hilke, Norrköping

Matt i 2 drag

12265. Ernst Jönsson, Landskrona
Tillägnat S. Almgren, USA

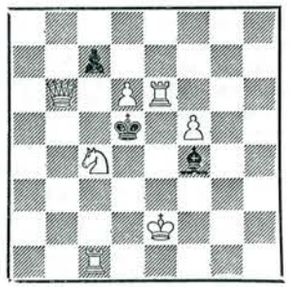
Matt i 2 drag

12266. Thomas Görling, Lidingö

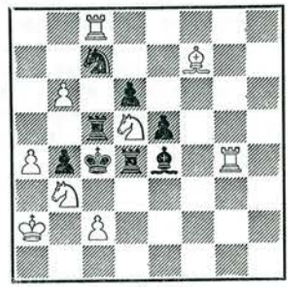
Matt i 2 drag

12267. Henrik Eriksson, Sollentuna

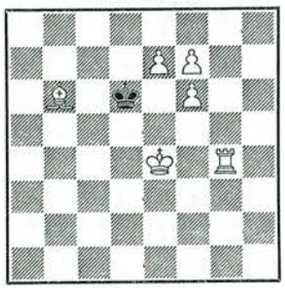
Matt i 2 drag

12268. T. H. Amirov, USSR

Matt i 2 drag

12269. Theodor Steudel, Feldkirchen

Matt i 3 drag

12270. Alf Myrhaug, Nannestad, Norge

Matt i 3 drag

12271. Ernst Jönsson Landskrona

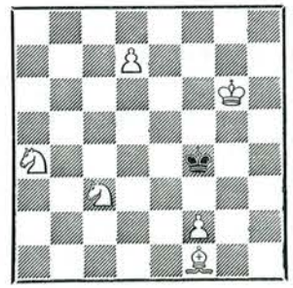
Matt i 3 drag

12272. A. K. Andersson, Umeå

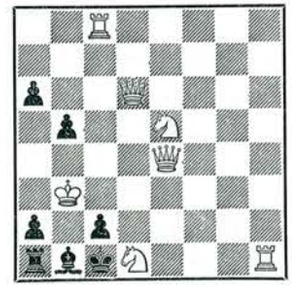
Hjälpmatt i 2 drag
A) diagrammet
B) med Bh5 på h3

12273. Henrik Eriksson, Sollentuna

Hjälpmatt i 2 drag
3 lösningar (skenspel)

12274. Ing. Ilja Mikan, CSSR
Tillägnat minnet av Bror Larsson

Självmatt i 5 drag
(2 vita damer)

Lösningsfrist: 30 april.

Problemturnering

Tidskrift för Schack. Årsturnering för alla under 1967 publicerade självmatter och hjälpmatter. Priser 50, 30 och 20 kr. Domare H. Fröberg. Adress: Hilding Fröberg, Midgårdsvägen 8, Handen.

Till lösarna

Skriv lösningar på särskilt ark! Förfrågningar, meddelanden eller originalproblem skrives på andra ark. Lämna även cirka 2 cm på arkets vänstra sida fritt. Detta för att inte skada texten när arken insättes i pärm. Tack! Vi saknar fullständig adress på Torsten Jönsson, Hälsingborg och Berndt Wågman (Studentstaden 7?), Uppsala.

Resultat och lösningar till en mycket lätt tävling, nr 10 1966

Av 45 inkomna lösningar var endast 9 felaktiga. Lösningar: 12218. 1. Db3. 12219. 1. Tf7. 12220. 1. Kf5. 12221. 1. D×a2. 12222. 1. Se3! Kd8. 2. Sd5; Kf8. 2. Sf5 (1. Sd4? Kd8! 1. Sb4? Kf8!). 12223. 1. b6, 2. Sc6†; T×a4. 2. Sc6†; T×a7. 2. b×a7†; T×b6. 2. S×b6. Tävlingen ansågs allmänt av deltagarna som lagomt svår. En del lösare tyckte inte om att vit slog en pjäs i inl. (se 12221!), men slag av bonde är faktiskt tillåtet i problem, men inte eftersträvansvärt bör man väl tillägga. Ibland ingår det även i temat. Se nr 12235! Pristagare blev: 1) Haldor Vik Hansen, Syd-Georgiagatan 5 c, Sandefjord, Norge. 2) Richard Johansson, Förrådsvägen 23, I, Huddinge. 3) Bertil Hilke, Hagebygatan 51, Norrköping.

Resultat och lösningar till en lagom svår tävling, nr 10 1966

Av 16 inkomna lösningar var 10 felaktiga. Lösningar: 12224. 1. Tg2, e6. 2. Df3; Ke6. 2. Te2; L×g2. 2. D×g2; Kc7. 2. e6†. 12225. 1. Tg2, 2. Db6, 2. Dd2; L×g2. 2. Df2!; K×d6. 2. Db8†; Kf4. 2. De2. 12226. 1. Td3, 2. Sd2†; Sa1 (a3, e3)†. 2. Kc1; Sd4†. 2. Tb3†; Sb4†. 2. Kd2; Se1†. 2. K×e1; Sf2†. 2. Ke2; b6. 2. Kd2; K×d3. 2. L×c2†; Df8. 2. D×d5†; Th3. 2. Tf4†. 12227. 1. Tg6 dragtvång. Df8? 2. Sa7; T7c8? L×d7; S×a5? 2. T×d6; d×c4? 2. Le4; Därför Tf8. 2. Sc3! (och nu ej Dg8!); Th7. 2. T×h7; Th6. 2. T×h6; T×h5. 2. g×h5. Förförelser: 1. e×d6? Td8! 1. h6? Tg8! 1. g5? T×h5! 1. Tg7? Te8! 1. T6e6? Tg8! 12228. 1. Ke7! K×a5. 2. Kd7! Kb5. 3. Sc7†, Kb6 (Kb4. 4. Tb8†). 4. Kc8!; 2. —, Kb6. 3. Sc5, Kb5 4. Tb8†; 1. —, Kc6. 2. Tb8, Kd5. T3. Sc7† (dual 3. Tb4, Kc6. 4. Tb6†), K×d4 (Kc6. 4. Kd8!). 4. Tb4†. Detta problem beredde lösarna de största svårigheterna. Vits kungsvandring är också synnerligen djuptänkt. 12229. 1. Ka2! dragtvång. Ld3. 2. Df7, g5. 3. Df8, Lc2 (Lb1†. 4. K×b1, c2†. 5. Kc1 eller 5. K×c2, g4. 6. Df7 eller 6. Le6†). 4. Lf7†, Kh7. 5. Dg8†, Kh6. 6. Dh8†; Lb3†. 2. Kb1. c2†. 3. Kc1. c3. 4. Lf7† (eller 4. L×b3†), Kh7. 5. Dg8†. Pristagare blev: 1) Lars Didriksson, Vännebro, Fornåsa. 2) Leif Isaksson, Björkvägen 5, Hallsberg. 3) Paul Ekman, Markalund, Linköping. Lottningen skedde vid Svenska Schackproblemklubbens februarimöte. Vi gratulerar pristagarna och tackar alla lösare för visat intresse.

Lösarlista häfte 3, 4, 5, 6 och 7 1966

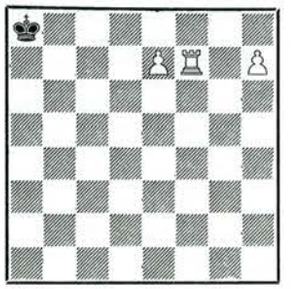
(1) B. Ahlgren IV 82+28+14+9+34+11 =178
(2) O. Alfredsson 315+27+0+24+19+0 =385
(3) A. K. Andersson V 226+29+35+0+ 37+33=360
(4) I. Andersson III 3+0+0+7=10
(5) J. Andersson 32
(6) S. Anderssoon 386+28+32+21+15+ 20=502
(7) T. Andersson VIII 110+27+33+23+ 40+26=269
(8) B. Berg 1
(9) E. Borg 26+7=33
(10) P. Brodelius 388+27+32+23+19+23 =512
(11) C.-Ä. Dahlquist 462+13+24+0+27+ 27=553
(12) A. Damström III 24+17+25=66
(13) L. Didriksson I 2
(14) L. Ekström 13
(15) E. Eriksson 16
(16) T. Fahlman IV 228+19+19+17+0+ 11=294
(17) G. Fransson 496+6=502
(18) A. Gille IV 157+28+33+26+40+25 =309
(19) E. Hagman 55+25+31+23+22+28 =184
(20) K. Hallberg 111
(21) H. V. Hansen IV 13+24+0+25=62
(22) R.Hinno 395+0+0+21+17+14=447
(23) C.-I. Holm VII 109+28+30+23+32 +23=245
(24) L. Isaksson 251+20+0+21+32+10= 334
(25) K. Jonasson 225+21=246
(26) C. Jonsson 389
(27) K. Jonsson II 127+20+30+21=198
(28) T. Jönsson III 43+35+29+17+34+ 33=191
(29) E. Karlsson VIII 393+29+38+27+ 41+33=561
(30) L. Karlsson I 55+20+19+0+18+12 =124
(31) S. Karlsson II 263
(32) R. Knutz 6+4+0+14+13+17=54
(33) S. Lamme 105+0+0+22+6+9=142
(34) K. Larsson III 301
(35) L. Larsson III 237+0+34+23+31+ 16=341
(36) R. Lekander 415+29+37+24+36+30 =571
(37) K. Lindahl 156+7+13+11+12+10= 219
(38) H. I. Lindfors 309+14+0+14+19+ 15=371
(39) K-E.Martois 414+0+19+26+28=487
(40) I. Mäkihovi IV 216+29+38+28+38 +29=378
(41) C. Nilsson 9+0+0+0+0+8=17
(42) M. Nordström VII 45+29+47+36+ 41+38=236
(43) E. Nuutilainen I 3+25+14+23+24 =89
(44) U. Nyberg 242+18+24+19+29+18 =350
(45) A. Osterman 138+0+14+15+26+8 =201
(46) P. Perkonoja IV 153+35+40+34+42 +36=340
(47) U. Persson 128+16=144
(48) C. Rasmussen II 256+29+33+29+35 +34=416
(49) O. Reeh II 69
(50) M. Ringgren 180+11+0+17=208
(51) B. Samuelsson 9+3+8=20
(52) T. Sarvela V 284+33+38+24+37+ 27=443
(53) M. Sjöborg 47+0+0+18=65
(54) S. Snellman II 498+21+10+25+33+ 30=617
(55) H. Sokka I 129+35+34+26+33=257
(56) J. Svenningsson 35
(57) E. Svedberg III 446+28+32+24+37 +34=601
(58) L.-Ä. Svensson 35+10+13+12+21+ 10=101
(59) R. Thapper 61+23+38=122
(60) A. Walldén 446+22+25+23=516
(61) H. Wegeman IV 37+24+30+27+32 +35=185
(62) A. E. Wester III 448+6+8+8+13+9 =492
(63) K. Widlert II 255+34+45+32+42+ 36=444
(64) E. Wikström V 278+32+33+25+34 +11=413
(65) T. Wästfelt 44+20=64
(66) E. Äqvist 80
(67) T. Rydell 23
(68) K.-G. Holmberg 5+0+9=14
(69) L. Johansson 10
(70) K.-E. Andersson 9
(71) T. Engelbrecht 20
(72) S. Larsson 14+30=44
(73) K. Rang 25
(74) T. Görling 14
(75) Y. Johansson 10
(76) J. Ivarsson 21+32+26=79
(77) B. Kullinger 33+28+35=96
(78) S. Andersson 33+44+0+32+27=136
(79) K. Hägglöf 32+27=59

Varje lösare har tilldelats ett tävlingsnummer (angivet inom parentes). Av utrymmesskäl kommer i fortsättningen endast tävlingsnummer och initialer att angivas i lösarlistan. Även lösarna kan använda dessa beteckningar vid insändandet av lösningar! Det finns två lösare med namnet Stig Andersson! Nr 6 från Skoghall och nr 78 från Svanskog. Båda äro duktiga lösare och kan ha ett litet privat klubbkrig! Det står var och en fritt att välja hur många problem som skall lösas i varje nr av TfS, men för att stimulera lösandet skall vi lämna lite statistik över duktiga lösare. Resultat från nr 3—7. Nr 3) 1—3 T. Jönsson, P. Perkonoja och H. Sokka 35 p. Nr 4) 1. M. Nordström 47, 2. K. Widlert 45, 3. S. Andersson (Svanskog) 44. Nr 5) 1. M. Nordström 36, 2. P. Perkonoja 34, 3. K. Widlert 32. Nr 6) 1—2. P. Perkonoja och K. Widlert 42, 3—4. M. Nordström och E. Karlsson 41. Nr 7) 1. M. Nordström 38, 2—3. P. Perkonoja och K. Widlert 36. (42) MN har tydligen lyckats bäst på dessa 5 omgångar. Därefter kommer (46) PP och (63) KW med ungefär likvärdiga resultat. Alla de andra skickliga lösarna, som kommer hårfint efter, får sätta klutarna till och försöka segla förbi dessa stronga lösare!

Följande nio lösare uppnådde denna gång 500 poäng och har bokpris att vänta. Vi gratulerar och hoppas på fortsatt deltagande! (6) S. Andersson, (10) P. Brodelius, (11) C.-Ä. Dahlquist, (17) G. Fransson, (29) E. Karlsson, (36) R. Lekander, (54) S. Snellman, (57) E. Svedberg och (60) A. Walldén.

HUMOR I SCHACK

Den norska tidningen Dagbladet har en daglig schackspalt som redigeras perfekt av O. M. Barda. Från den 20 jan. 1967 saxar vi följande trevliga historia. Den långa artikeln är dock omskriven och förkortad. "I en schackklubb i en liten stad i Telemark var det årsmöte med efterföljande fest. Efter den goda maten och dryckerna blev det blixtspel och nedanstående ställning uppstod.

Vit är vid drag och upptäckte till sin förskräckelse att han spelade utan kung, som förmodligen avlägsnats från brädet vid den vilda slagväxlingen vilken ägt rum strax före diagramställningen. Här gäller det att vara rask i vändningarna innan svart märker något tänkte vit och drog blixtsnabbt e7—e8=vit kung! Svart anade dock att det inte stod rätt till och förstod till slut att vit i kortare eller längre tid spelat utan kung, men å andra sidan var ingen i stånd att rekonstruera när kungen försvann från brädet. Sedan man diskuterat en stund sade svart såsom varande duktig problemlösare, "Jag godkänner förvandlingen till kung på det villkoret att du gör matt i 2 drag. I så fall är segern din, om inte vinner jag." Det salomoniska förslaget blev godtaget av vit och svart var mycket förnöjd tills han fick se hur vit knäckte problemet. Det följde: 0. —, Ka8 —b8. 1. h7—h8T!! Kb8—a8. 2. 0—0 matt! Svart protesterade mot att vit gjorde rockad på åttonde linjen. Tävlingsledningen tillkallades och efter en stunds begrundande bestämdes att rockad var tillåten eftersom det står i reglerna att rockad är tillåten om kung eller torn inte flyttats under spelets gång. Vit dömdes som segrare."

Så kan det gå till i glada vänners lag, men vi undrar vad FIDE har att säga?!

Omslagsdiagrammet

(Kostbarkeiten der Problemkunst)

Kombinationsställningen denna gång är hämtad från Gabriel Baumgartners nu utkomna bok om Hans Johner "Kostbarkeiten der Problemkunst". Ställningen (med Johner som svart) uppkom i en match mellan Johner och Dr. E. Mandl i Zürich 1914. Johner var då 25 år gammal. Fortsättningen blev:

26. — b4! 27. L×b4 Te5

Hotar matt i 4 drag genom 28. — D× h2†! 29. K×h2 Th5† 30. Kg2 Lh3† jämte Lf1 matt.

28. g4?

Bättre motstånd bjöd 28. Te2.

28. — Df4 29. Kg2 L×g4! 30. Tf1

Johner förkunnade nu matt i 5 drag.

30. — Lh3†! 31. Kh1 Lg2†! 32. K×g2 Tg5† 33. Kh1 D×f3†! 34. T×f3 Tg1 matt.

Den internationelle mästaren Johner är också känd och uppskattad som problemist, och det rika urval ur hans problemproduktion, som Baumgartner här gjort, förklarar bokens titel. Men denna typografiskt sett mycket vackra utgåva, omfattande 150 sidor, innehåller dessutom mycket annat — ett stort urval av Johners bästa partier (flera av dem mot kända mästare som Nimzowitsch, Ed. Lasker, Mikenas och andra), kombinationsställningar. biografiskt material m.m. Den innehållsrika boken, utgiven på Schachverlag Grob, Postfach 248, 8032 Zürich, och betingande ett pris av Fr. 18:60, når utan tvekan upp till vad dess titel utlovar.

B. G.

12276. W. Jörgensen
1 pris, Magasinet 1947

Matt i 2 drag

12277. A. Madsen
Skakbladet 1933

Matt i 2 drag

12278. M. Niemeijer
2 h.o. Brisbane Courier 1922

Matt i 2 drag

NYA BÖCKER

På eget förlag har W. Jörgensen utgivit två nya böcker "Walther Jörgensen, udvalgte opgaver" och "Arthur Madsen, 64 opgaver". Den förstnämnda visar problem mellan åren 1958—1966. Den andra är utgiven med anledning av Madsens 65-årsdag. Madsen har kommenterat varje problem i sin bok. De som vill lär sig problemtermer bör passa på och köpa boken. Böckerna kostar cirka 11 danska kronor och kan erhållas från "Skakhuset, Studiestraede 24, Köpenhamn K, Danmark".

Även Dr. M. Niemeijer är en flitig utgivare av problemböcker. Nyligen utkom "Wapenschouw" som innehåller utvalda problem av Niemeijer mellan åren 1917—1967. Nr 12276—77—78 är vackra smakprov från dessa böcker. Även denna bok kan erhållas från Skakhuset.

Lösningar: 12276. 1. La2! Förförelser: 1. Lg8? e6! 1. Le6? Sd7! 1. Le4? L×f4! 1. Lf3? D×f5! 1. Lc6? Lc3! 1. Lc4? T×c5! 1. Lb3? T×e1! 12277. 1. d4! Dragplikt med ändrat svar i 3 varianter. 12278. 1. Tc4. Hot 2. T×f4; Te4. 2. Dg3 (2. D×h3?); Se4. 2. D×f4 (2. Dh5?); Tg2. 2. D×h3; Sd5. 2. Dh5.

Schackproblemartikel i BLM!

Bo Lindgren har i en synnerligen välskriven essay försökt sig på den svåra uppgiften att beskriva problemschack för läsare som inte känner schackspelets regler. Utan att hänvisa till bräde och pjäser har han lyckats utomordentligt och vi rekommenderar alla problemister och framför allt partispelare att läsa artikeln, som är införd i Bonniers Litterära Magasin nr 2 1967.

Boknytt

Åke Wassing/Gideon Ståhlberg: Schackspelarens läsebok. Almqvist & Wiksell/Gebers Förlag AB, Stockholm 1966.
Pris: inb. 27,50.

Goethe har sin Eckermann, Dr. Johnson sin Boswell och Sherlock Holmes sin Dr. Watson. Ståhlberg har alltså fått sin Wassing, som i två kapitel "En stor mästare" och "Människan bakom geniet, spelaren" avslöjar sin naiva beundran för schackspelaren och människan Gideon Ståhlberg. Många nya bidrag till kännedom om Ståhlbergs personlighet ger inte Wassing och han har inte heller trängt särskilt djupt under ytan. Därtill kommer att Wassings språkbehandling är mycket slarvig. Härvidlag har han mycket att lära av Ståhlberg som med fast och personlig stil berätter om sina schackupplevelser i jordens alla länder.

Boken har en tilltalande typografisk utstyrsel och är rikt illustrerad, bl.a. med flera fotografiska porträtt av Ståhlberg. Ett par av dem förefaller omotiverat närgångna och bidrar även de till att befästa intrycket av detta opus som en något förbryllande men mycket intressant läsning.

Kurt Richter: Einfälle — Reinfälle. Schach zum Lesen und Lernen. Zweitw Auflage. Walter de Gruyter & Co, Berlin, 1967. Pris DM 7,60.

Ny och utvidgad upplaga av en välkänd Richterbok med frågor (och svar!) kring 204 diagram, hämtade från studier och modern mästarpraxis. Det finns ingen som har ett så utvecklat spårsinne för intressanta och originella partisituationer som Richter. Hans fyndiga och spirituella sätt att kommentera sina upptäckter är lika enastående och gör läsningen av denna bok till en angenäm och vederkvickande avkoppling.

MISSA INTE VÅR

JÄTTE-BOK-REA

under APRIL månad

ca 3000 SCHACKBÖCKER SÄLJS DÄ FRÅN VÄRT LAGER MED

25 % RABATT

Vid beställningar över Kr. 100:— medföljer **gratis** ett paket med 25 olika schacktidskrifter. Begär vår rea-lista.

— o —

Obs! NYA SB-UTGÅVOR (oms. tillkommer)

Bo Jonsson: SKANDINAVISKT PARTI ..... Kr. 7:—
J. Neustadt: ANTAGEN DAMGAMBIT (Gambit-serien del VI) .... Kr. 5:—
S. Jonasson: Int. turn. Krylbo och Uppsala 1966 + matchen Geller—Larsen + matchen Steinitz—Anderssen 1866 ..... Kr. 5:—
L.-G. Ahlm: SM-1965 (många partier kommenterade) + matchen Keres—Paul Schmidt 1936 (3½ : 3½) ..... Kr. 6:—

— o —

Vi för även landets **prisbilligaste** schackklockor, korr.-album etc.
Rekvirera vår **nyutkomna antikvariska lista** 1/1967.

SCHACKBULLETINENS FÖRLAG — Box 323 — Uppsala 1 — Postgiro 57 61 99
Tel.-tid: måndag—fredag kl. 10—12

ALLT I SCHACK

SVERIGES SCHACKFÖRBUNDS Jubileumsturnering. (Sthlm. 1966—67) häft. 7:—
Deltagare: P. Keres, B. Larsen, E. Böök, S. Johannesen, M. Johansson, G. Ståhlberg, K. Sköld, B. Hörberg, O. Kinnmark, R. Litsberger.
SVERIGES SCHACKFÖRBUNDS Jubileumsbok, SCHACK 67, 55 Mästarpartier. häft. 12:—
Text och partikommentarer: G. Ståhlberg, E. Lundin, Z. Nilsson, E. Åhman, m.fl.
M. Euwe: Schach vom A bis Z. Ny uppl. 1966. häft. 18:—
Hörberg: Schack för nybörjare häft. 7:50
Westberg: 99 och 101 spelöppningsfällor 4:— 3:— häft.
Demonstrationsbräde: Hopfällbart, Magnetiskt 200:—
Schackur från 75:— till 88:—
Protokoll, Rondlistor, Korrespondenskort, Protokollböcker, Schackpriser.
Klocknycklar per st. 0:75
Oms. tillkommer på priserna

STOCKHOLMS SCHACKFÖRLAG
Henry Andersson
Munkbrogatan 7 Stockholm C
Tel. 20 79 20 Postgiro 55 08 86

En nordisk sjakkbegivenhet!

Endelig foreligger

ARON NIMZOWITSCH's

berømte bok

"MITT SYSTEM"

i nordisk oversettelse.

Denne udødelige teoribok som har skapt grunnlaget for moderne sjakk og fortsatt er obligatorisk i den Sovjetiske sjakkskole er nå oversatt til norsk. Første del av "Mitt System" kan bestiller nå og koster svenske kroner 9,75 + porto. Send Deres bestilling til

ØKONOMI-TRYKK,

Postboks 24, Bodø Norge

og boken levereres mot postoppkrav. Bestill snarest da opplaget et sterkt begrenset.

SUCCÉSTART FÖR SCHACK-RONDEN

Läs vad pressen skriver:

DN, 12/2: "Ryktet hade försport att en ny schacktidskrift var i görningen. Det första tryckbara häftet kom oss tillhanda på fredagskvällen med en vink om några raders presentation redan till denna spalt. En mycket angenäm uppgift eftersom det 32-sidiga första numret av Schack-Ronden i sig självt är en angenäm upplevelse."

Ny Dag, 17/2: "Blir fortsättningen vad början lovar synes den ha framtiden för sig."

Dalademokraten, 18/2: "Schack-Ronden verkar vara — att döma av det första nyss utkomna numret — en pigg och framåt publikation. Att göra en tidskrift LÄRORIK och INTRESSANT är ingen lätt uppgift. Första numret verkar i alla fall vara mycket lovande."

VF, 20/2: "På något sätt har man lyckats trolla bort allt torrt och tråkigt. Inte en enda sida inbjuder till att bli överhoppad. För alla schackspelare som vill nå längre i det ädlaste av spel får denna publikation betraktas som oumbärlig."

Hallandsposten, 22/2: "Överhuvud taget tycks redaktionen ha goda föresatser att odla ryska förbindelser och det får väl vara ett av de främsta skälen att kosta på sig de två tior en helårsprenumeration kostar."

Norra Skåne, 24/2: "Tidskriften blir ett ypperligt komplement till TfS och kommer att i svensk översättning publicera världens främsta schacktidskrifter .. och redan första numret är synnerligen läsvärt."

Västgöta-Demokraten, 25/2: "Första numret är ett 32-sidigt häfte med ett verkligt värdefullt innehåll. Kan Schack-Ronden hålla den kvalitén på schackteori även i fortsättningen torde dess existens vara säkrad. Ty, att den fyller ett stort tomrum är utom all tvekan."

Borås Tidning, 1/3: "Utformningen är vårdad, trycket klart och överskådligt, innehållet av stort intresse. Innehållet spänner över stora områden ... Utgåvan förefaller oss vara av stort värde för allt schackfolk, men alldeles speciellt för framåtsträvande unga, samt i alldeles hög grad för korrespondensspelare. Slutsumman är att vi på det allra varmaste rekommenderar Schack-Ronden till alla schackspelare."

Expressen, 4/3: "Schack-Ronden har försäkrat sig om en verkligt fin medarbetarstab. Innehållet torde passa alla schackspelare, oberoende av spelstyrka."

Ur Innehåll i nr 1:

- Stort referat från Jubileumsturneringen.
- En högintressant och välkommen artikelserie om strategin av den ryske stormästaren Suetin. Vet Du förresten att gamla beprövade idéer nu håller på att omprövas? Denna artikel kommer att ha den bästa idéstimulerande verkan på Ditt fortsatta schackskapande.
- Exvärldsmästaren M. Tal skriver om sicilianska varianter, rakt på sak, med klara besked om goda och dåliga möjligheter.
- Underhållande läsning om Nordens främste schackspelare, Bent Larsen. Hur är Bent som människa och schackspelare? Ryssen Polugajevskij har lärt känna den sympatiske dansken och skriver rättframt om honom.
- Teoretiska nyheter i spanskt, engelskt, kungsindiskt, kungsgambit, Grünfeld, nimzoindiskt m.m. presenteras. Partiet i rampljuset, partiavdelning, kombinationsövningar, resultat ingår också.

SVART VINNER om vit försöker vinna pjäs efter 5. Dd5? (1. d4 Sf6 2. c4 e5 3. de Se4 4. Sf3 b6)

Hur, avslöjas i nr 2 av Schack-Ronden som utkommer den 3 april.

Beställ Schack-Ronden redan idag och du får den inom 4 dagar i din brevlåda. En helårsprenumeration kostar bara 20:—. Provnummer 4:—.

SCHACK-RONDEN

Box 94 DANDERYD

Postgiro: 68 94 90

ETT UTMÄRKT KOMPLEMENT TILL TfS

VÄSTERGÖTLANDS TRYCKERI · SKARA 6711884